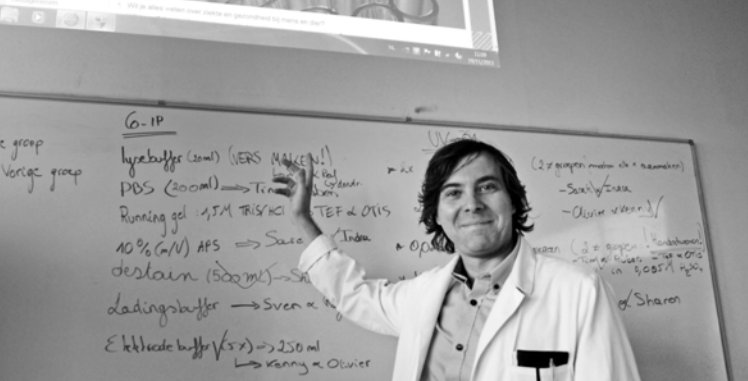

CARRIÈREGIDS APOTHEKERS

DE APOTHEKER AAN HET WERK

Op het ogenblik dat je deze carrièregids raadpleegt ben je hoogstwaarschijnlijk druk in de weer met je studiekeuze. Ongetwijfeld probeer je je concreet voor te stellen tot welke job een studierichting je kan voorbereiden. Nog moeilijker wordt de vraag of die job wel echt iets voor jou is... De mensen aan het woord in deze carrièregids hebben één ding gemeen: het zijn apothekers die Farmaceutische Wetenschappen studeerden aan de Universiteit van Gent. Waar ze nadien terecht kwamen, hoe ze zich ontplooiden en wat ze aanstekelijk vinden in hun job, kun je in hun verhalen lezen.

De farmaceutische sector heeft de grote uitdaging de maatschappij van goede en veilige geneesmiddelen te voorzien. In deze gids zal je merken dat apothekers een hoofdrol spelen in zowat alle facetten die met ontdekking, ontwikkeling en toepassing van geneesmiddelen te maken hebben. Bovenal zijn apothekers geneesmiddelenskundigen die bij uitstek in staat zijn om patiënten, artsen en andere gezondheidswerkers te adviseren over het juiste gebruik van geneesmiddelen, thuis of in het ziekenhuis. De impact van geneesmiddelen op onze maatschappij is enorm en kan enkel gerealiseerd worden door mensen die met passie rond geneesmiddelen werken. Word jij één van hen?

INHOUDSTAFEL

Marielle Baert	4
Tiene Bauters	6
Alain Bourda	8
Ruth Bral	10
Leen Claes	12
Barbara Claus	14
Liesbet Cosyn	16
Marc Coucke	18
Christophe De Pauw	20
Hendrik De Rocker	22
Kurt Deygers	24
Farzaneh Fayazpour	26
Frederik Goemé	28
Tine Hendrickx	30
Brecht Ingelbeen	32
Tom Jacobs	34
Wouter Keymeulen	36

Joris Maesschalck	38
Annick Meulebroeck	40
Gunther Pauwels	42
Bart Quartier	44
Nora Van Beeumen	46
April Van De Mieroop	48
Ann Van Den Broucke	50
Benedikt Van Nieuwenhove	52
Lieven Van Vijnckt	54
Nele Vanacker	56
Johan Vandaele	58
Geert Vandenbossche	60
Inge Vandenbossche	62
Katrien Verdonck	64
An Vermeulen	66

MARIELLE BAERT

AFGESTUDEERD IN
1990

OPLEIDING

Apotheker; Ziekenhuisapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

AZ Sint-Lucas Gent (www.azstlucas.be)

FUNCTIE

Hoofd ziekenhuisapotheek

“Een veelzijdige mix van wetenschap en management, die voortdurend onderhevig is aan evolutie”

Multidisciplinair en voortdurend in ontwikkeling

Tijdens mijn stage in het laatste jaar van de opleiding tot apotheker werd het mij duidelijk dat voor mij de officina als werkterrein te beperkt was. Mijn specialisatiekeuze viel uiteindelijk op ziekenhuisfarmacie omdat het multidisciplinair karakter ervan me aantrok.

De eerste 6 jaren van mijn loopbaan was ik werkzaam in de ziekenhuisapotheek van het UZ Gent. Naast het coördineren van de dagelijkse werking van de apotheek, was ik verantwoordelijk voor het datamanagement van de geneesmiddelen en was ik contactpersoon tussen de apotheek en de dienst IT voor het ontwikkelen en implementeren van de apotheeksoftware. De informatisering (van de (farmaceutische) zorg) stond 20 jaar geleden nog in zijn kinderschoenen. De voortdurende ontwikkeling ervan vond en vind ik uitermate boeiend.

Sinds 2001 werk ik als verantwoordelijke apotheker van het AZ Sint-Lucas in Gent. Met een team van 68 medewerkers werken we aan de uitbouw van een kwaliteitsvolle apotheek en een centrale sterilisatie. Permanent functioneer ik als duizendpoot omdat ons bevoegdheidsdomein zo divers is. Gezien de grootte van onze apotheek hebben al mijn collega's apothekers (13) eigen subspecialisaties. Binnen hun eigen domeinen hebben ze verregaande verantwoordelijkheden. Als hoofdapotheker coördineer ik het geheel. Wekelijks organiseren we een gezamenlijke stafvergadering om goed op elkaar afgestemd en geïnformeerd te blijven. Naast de basisactiviteit van geneesmiddelandistributie zijn er nog de deeldomeinen implantaten, prothesen en steriele medische hulpmiddelen. Het volume en de turn-over hiervan is duizelingwekkend. De jaarlijkse omzet van onze apotheek is ongeveer 43 miljoen Euro. Het financieel beleid hiervan vergt dan ook veel aandacht en is voortdurend onderhevig aan wijzigingen. Enerzijds is er de permanente evolutie van behandelingen door de medische disciplines,

anderzijds is er ook een steeds toenemende druk van besparingen door de overheid. Meer en meer moeten keuzes qua prijs/kwaliteit gemaakt worden in de medische (farmaceutische) zorg en de plaats van de apotheker in het multidisciplinair overleg wordt hierin steeds prominenter. De ontwikkeling van klinische farmacie waarbij de apotheker medebehandelaar wordt aan het bed van de patiënt in overleg met arts en verpleging, is hier natuurlijk niet vreemd aan.

Onze productie-eenheid voor magistrale bereidingen is een mini-bedrijf op zich. Met het oog op de komende nieuwe wetgeving zijn we volop bezig met deze te reorganiseren en te verbouwen. Patiëntveiligheid is hierbij van doorslaggevend belang. Dit streefdoel lag eveneens aan de basis voor het ziekenhuis om in te stappen in een traject van accreditatie. Concreet betekent dit voor de apotheek dat o.a. al onze processen uitgetekend en beschreven worden in procedures en instructiekaarten, nieuwe medewerkers een volledig uitgeschreven opleidingstraject dienen te volgen alvorens zelfstandig te mogen handelen en een systeem van incidentmeldingen op poten werd gezet.

De afgelopen jaren hebben we ook veel energie gestoken in de uitbouw van onze apotheek als een kwalitatief opleidingscentrum. We laten onze (ziekenhuis)apothekers in spe aan den lijve ondervinden dat onze job een veelzijdige mix is van wetenschap en management, die voortdurend onderhevig is aan evolutie. Ook buiten de muren van ons ziekenhuis doe ik aan netwerking en draag ik mijn steentje bij tot de ontwikkeling van ons knelpuntberoep: gedurende een 10-tal jaar was ik bestuurslid van onze beroepsvereniging. Sinds 2006 ben ik lid van de erkenningscommissie voor ziekenhuisapothekers. Dit geldt trouwens evenzeer voor mijn collega's die actief meewerken aan allerlei intra- en extramurale werkgroepen rond actuele beroepsthema's.

TIENE BAUTERS

AFGESTUDEERD IN

1995

OPLEIDING

Apotheker; Ziekenhuisapotheker;
Doctor in de Farmaceutische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

UZ Gent (www.uzgent.be)

FUNCTIE

Klinisch Apotheker

“Een gevarieerde en interessante job met veel dynamiek”

Doctoreren: één van de boeiendste ervaringen van mijn professionele loopbaan

Chemie was één van mijn lievelingsvakken in de humaniora en bovendien had ik een grote medische interesse. De keuze voor farmacie lag dus voor de hand. Tijdens mijn stage kwam ik in contact met de ziekenhuisapotheek. Door deze positieve ervaring heb ik aansluitend de specialisatieopleiding ziekenhuisapotheker gevolgd. Gezien ik daarenboven reeds lang gefascineerd was door microbiologie en na deze opleiding een assistentenmandaat vacant kwam in de farmaceutische microbiologie, heb ik deze kans met beide handen gegrepen. Het doctoreren, de mogelijkheid je te kunnen verdiepen in een specifiek onderwerp, het begeleiden van studenten en de mogelijkheid tot netwerking vind ik nog steeds één van de boeiendste ervaringen van mijn professionele loopbaan. Gezien er tijdens mijn doctoraatsonderzoek zeer nauw werd samengewerkt met hematologische en oncologische afdelingen van het UZ Gent, bleef er een nauwe band met de ziekenhuiswereld bestaan.

Na het beëindigen van mijn doctoraat ging ik terug aan de slag als ziekenhuisapotheker omdat de patiëntenzorg een grote bekommernis bleef. Sedert 2003 werk ik in de apotheek van het UZ Gent. De jobinhoud als ziekenhuisapotheker is heel gevarieerd. Een groot deel van mijn tijdsbesteding is gewijd aan activiteiten in de productie-omgeving, waar controles van cytostatica, steriele en niet-steriele bereidingen centraal staan. De rest van de tijd ben ik als klinisch apotheker verbonden aan de dienst pediatrie hematologie, oncologie en stamceltransplantatie. Tot de taken gelieerd aan deze afdeling behoren het inbrengen van chemotherapiekuren in de elektronische voorschrijfmodule en het ontwikkelen van richtlijnen voor supportieve therapie. De focus ligt heel sterk op de farmacotherapie van de patiënt (opsporen van geneesmiddeleninteracties, nevenwerkingen, optimalisatie van de supportieve therapie), en

dit in een multidisciplinair verband door continue samenwerking met artsen en verpleegkundigen.

Afwisseling troef!

Daarnaast is er regelmatig overleg met de collega's ziekenhuisapothekers. Iedereen werkt allround maar toch met een eigen specialiteit. Het is belangrijk te weten wat er in de apotheek gebeurt zodat je deze bagage kan meenemen naar de afdeling. Het is bovendien noodzakelijk omdat we op regelmatige basis wachtdiensten doen. Als ziekenhuisapotheker nemen we eveneens deel aan vergaderingen van interne overlegorganen zoals de Antibioticabeleidsgroep, de Farmacotherapiecel, ... Afwisseling troef dus! Daarnaast is het belangrijk als ziekenhuisapotheker om continu bijscholing te volgen gezien bepaalde accreditatiepunten moeten worden behaald over een periode van vijf jaar. Bijscholing wordt georganiseerd door de beroepsvereniging en er zijn eveneens jaarlijks symposia (nationaal en internationaal) rond specifieke thema's. Daar waar ik de opleiding als ziekenhuisapotheker vroeger sterk theoretisch vond, merk ik een groot verschil met jongere collega's, die recenter afstudeerden. De huidige opleiding spitst zich meer toe op de klinische farmacie, een onmisbare schakel in de uitvoering van de taken van de ziekenhuisapotheker.

Een gevarieerde en interessante job met veel dynamiek

Als ziekenhuisapotheker heb je een gevarieerde en interessante job met veel dynamiek. Nieuwe technologieën, behandelingen en geneesmiddelen zorgen ervoor dat je constant evolueert. Ik ben zeer tevreden met mijn job als ziekenhuisapotheker en zou deze keuze zeker opnieuw maken en warm aanbevelen!

ALAIN BOURDA

AFGESTUDEERD IN

1987

OPLEIDING

Apotheker; Industrieapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Socialistische Mutualiteit (www.bondmoyson.be);
Beleidscel Sociale Zaken en Volksgezondheid

FUNCTIE

Stafmedewerker (mutualiteit);
Beleidsmedewerker (beleidscel)

“Mijn rol bestaat uit het verdedigen van de belangen van de patiënten, maar toch ook rekening te houden met de betaalbaarheid van onze sterke sociale zekerheid.”

Ik ben in 1990 begonnen werken op het toenmalige Ministerie van Volksgezondheid (tegenwoordig het FAGG - Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten). Daar werkte ik voor de Geneesmiddelencommissie, wiens taak het is een wetenschappelijke evaluatie van geneesmiddelen uit te voeren. Op vraag van farmaceutische bedrijven werd een advies uitgebracht omtrent de vergunning voor het in de handel brengen of de aanpassing van de bijsluiter van geneesmiddelen. Mijn taak bestond erin om de verslagen van de vergaderingen op te stellen en gevolg te geven aan de genomen beslissingen. Daarnaast was ik ook actief als medewerker van het BCFI (Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie). Deze vzw, die 100 % gesubsidieerd is door de Belgische overheid, heeft als doel objectieve informatie van geneesmiddelen te bezorgen aan (tand)artsen en apothekers. Hier moest ik bijdrage leveren aan het opstellen van diverse teksten.

Het boeiende verhaal van de ontwikkeling van geneesmiddelen

Sinds 2006 werk ik bij de socialistische mutualiteit, waar ik nauw betrokken ben bij het geneesmiddelenbeleid in België. Daartoe zetel ik in diverse commissies. De Prijzencommissie voor de Farmaceutische Specialiteiten, gevestigd bij de FOD Economie, doet voorstellen voor de prijsbepaling van geneesmiddelen. De Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen, die onder het RIZIV ressorteert, formuleert adviezen omtrent de terugbetaling van geneesmiddelen. In de Overeenkomstencommissie apothekers/verzekeringsinstellingen (RIZIV) worden de honoraria en de sociale voordelen van de apothekers voorgesteld. Ook binnen het FAGG worden patiënt-gerelateerde onderwerpen besproken. Mijn rol bestaat uit het verdedigen van de belangen van de patiënten, maar toch ook rekening te houden met de betaalbaarheid van onze sterke sociale zekerheid. Een andere

belangrijke taak is het helpen van de leden van mijn mutualiteit bij vragen over geneesmiddelen. Daarnaast ben ik sinds half 2006 ook actief als beleidsmedewerker van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, waar ik me vooral bezighoudt met dossiers die betrekking hebben op de geneesmiddelen (luik Volksgezondheid).

In al die jaren heb ik het geluk gehad om het boeiende verhaal van de steeds nieuwe ontwikkeling van geneesmiddelen van dichtbij mee te maken. Met mijn diploma van apotheker kan ik zelf actief bijdragen aan een toegang tot een betaalbare, kwalitatieve en duurzame gezondheidszorg, waarin geneesmiddelen ongetwijfeld een belangrijke rol hebben.

RUTH BRAL

AFGESTUDEERD IN 2011

OPLEIDING

**Apotheker (Master in de Farmaceutische Zorg);
Ziekenhuisapotheker**

BEDRIJFSGEGEVENS

**ZNA (Ziekenhuis Netwerk Antwerpen)
(www.zna.be)**

FUNCTIE

Ziekenhuisapotheker

**“ Zelfs nog een stuk
interessanter dan wat
ik verwacht had”**

Na mijn afstuderen heb ik kort (4 maanden) gewerkt in een COOP-apotheek te Eeklo als vervangend provisor-apotheker. Aangezien werken in een ziekenhuisapotheek echt datgene was wat ik wilde en waarvoor ik nog 1,5 jaar extra had gestudeerd, solliciteerde ik meteen toen ik de vacature van ZNA onder ogen kreeg. Sinds 1 mei 2013 ben ik werkzaam als ziekenhuisapotheker in ZNA Stuivenberg en ZNA Sint-Erasmus te Antwerpen. De job is zelfs nog een stuk interessanter dan wat ik verwacht had. Van bij de start kreeg ik veel verantwoordelijkheid en kansen om me verder te ontwikkelen. Ook de uitwisseling tussen de verschillende ZNA-sites is uitermate boeiend. Zo leer je hoe de andere apotheken draaien en kan je goede contacten onderhouden met vele collega's.

Zoals elke ZNA-apotheker heb ik enkele specifieke taken. In ZNA Stuivenberg ben ik o.m. verantwoordelijk voor de chemotherapiebereidingen en het medical need/compassionate use programma; dat is een procedure waarbij we in bepaalde gevallen beroep kunnen doen op de leverancier om tussen te komen in de kosten van het geneesmiddel voor de patiënt, gebaseerd op welomschreven indicatoren. Daarnaast sta ik ook twee halve dagen per week in voor de klinische farmacie. Hierbij bekijk ik de dossiers van patiënten met nierinsufficiëntie om na te gaan of er medicatieaanpassingen nodig zijn. In ZNA Sint-Erasmus doe ik iets helemaal anders. Daar behoren bandagisterie, nazicht van de medicatie uit de ATC-machine (automatische verdeelautomaat) en binnenkort ook opvolging van de polyfarmacie bij geriatrische patiënten tot mijn takenpakket. Ik onderzoek ook individuele dossiers van patiënten om op basis daarvan hun medicatie op te volgen en advies te formuleren aan artsen.

“Het is een wereld die in continue ontwikkeling is en dat boeit me uitermate.”

De uitdagingen binnen de job zijn bv. een ingewikkelde oncologische bereiding die je voor ogen krijgt of vergaderingen leiden op een bijeenkomst van het comité oncologie. Uitermate boeiend, maar soms toch af en toe eens stressen. In de ziekenhuiswereld komen diverse veranderingen ons tegemoet. De wetgeving wordt steeds strenger op de kwaliteit van zorg die een ziekenhuis levert. Dit geldt uiteraard ook voor de apotheker. We moeten onze procedures, infrastructuur,... telkens herbekijken en optimaliseren. Het is een wereld die in continue ontwikkeling is en dat boeit me uitermate. Geen echte doorgedreven routine kennen, maar elke dag voor een uitdaging komen te staan.

De nieuwigheden die in de pijnlijn zitten, zijn o.a. het elektronisch voorschrift in combinatie met het elektronische patiëntendossier. Daarbij komt het voorschrift van de arts op ons scherm, een apotheker valideert het en vervolgens wordt de medicatie voor de patiënt genomen. De grote meerwaarde voor de apotheek is dat er zo betere controle op dubbele medicatie, tijdige stopzetting van antibiotica,... kan gebeuren. Op termijn zullen ook alle apotheken ZNA-breed op dezelfde manier functioneren met het oog op de JCI (Joint Commission International)-normering. Ik denk dat apothekers in de toekomst nog meer uit hun apotheek zullen treden en nog nauwer zullen gaan samenwerken met de artsen. We zullen meer rondlopen op de diensten om de medicatie alsmear beter af te stemmen op de individuele behoeften van de patiënten. In Nederland en Engeland bijvoorbeeld staan apothekers vandaag al mee aan het bed van de patiënt.

LEEN CLAES

AFGESTUDEERD IN

1998

OPLEIDING

Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Apotheek De Loof / UGent

(www.ugent.be)

FUNCTIE

Deeltijds Officina-apotheker;

Deeltijds praktijkassistent (UGent)

“Geef jezelf de tijd en de kans om te groeien in een job en geef jezelf de tijd en de kans om te zoeken”

Een apotheek waar de patiënt centraal staat

In juni 1998 behaalde ik mijn diploma van apotheker maar wist op dat moment nog niet echt wat ik ermee wilde aanvangen. Mijn vriend -ondertussen mijn man- vertrok destijds naar Zuid-Afrika voor zijn thesis en ik besloot om hem gedurende de eerste zes weken te vergezellen. Terug thuis besloot ik om toch werk te zoeken in een officina-apotheek. Ik had nood aan contact met collega's en patiënten. Ik kwam terecht in een dorpsapotheek waar een hele toffe sfeer heerste. De patiënten stonden centraal, niet de kassa. De mening van alle collega's was van belang en niet enkel die van “de baas”. En last but not least, het motto van de titularis was: ‘Als je wil, leer je elke dag iets bij’. Met spijt in het hart nam ik hier afscheid. Door een verhuis naar de andere kant van Vlaanderen kon ik er niet blijven werken maar ondertussen wist ik wél wat ik wou: een apotheek waar de patiënt centraal staat, waar ook mijn mening werd gerespecteerd en waar er voldoende mogelijkheden waren om bij te leren.

Daarna kwam ik in enkele apotheken terecht waar ik deze drie pijlers niet of slechts gedeeltelijk terugvond. Ik bleef dus zoeken naar de ‘perfecte job’. Zo kwam ik in 2002 terecht bij IPSA, het Instituut voor Permanente Studie voor Apothekers. Vanaf dan combineerde ik een deeltijdse job in de apotheek met een deeltijdse functie als wetenschappelijk coördinator. Via IPSA leerde ik ook mijn huidige baas/collega in de apotheek kennen. De combinatie apotheek/IPSA was bijzonder leerrijk. Mijn ervaring in de apotheek kwam goed van pas bij IPSA en wat ik leerde bij IPSA kon ik heel goed gebruiken in de apotheek.

Betrouwbare informatie vinden en kritisch selecteren

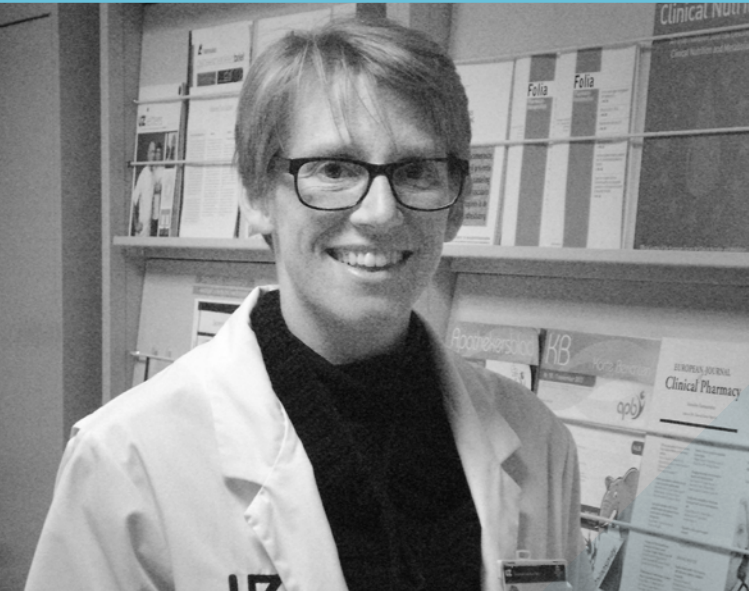
Bij IPSA lag de nadruk op het organiseren en coördineren. Na bijna 10 jaar bij het navormingsinstituut wou ik een nieuwe inhoudelijke uitdaging aangaan. Toen er bij de

Eenheid Farmaceutische Zorg in de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen een vacature werd uitgeschreven voor een praktijkassistent, heb ik mij dan ook kandidaat gesteld. Enkele maanden later ruidde ik IPSA in voor de UGent, waar ik nog steeds werk. Ik ben er verantwoordelijk voor het stageonderdeel Geïntegreerde Farmaceutische Kennis, waarin de laatstejaarsstudenten discussiëren over casussen uit de apotheek. Daarnaast begeleid ik elk jaar enkele masterproefstudenten en ondersteun ik de onderwijsopdracht van Professor Boussey. Het grote verschil met mijn eigen opleiding destijds is dat er nu, naast de theoretische basis, veel meer nadruk ligt op het vinden van betrouwbare informatie en het kritisch selecteren van informatie die op je af komt. Dat was even wennen in het begin maar ondertussen ben ik helemaal mee in dit verhaal.

Een goede farmaceutische zorg door de apotheker kan een belangrijk verschil maken voor de patiënt

Het huidige politieke en economische klimaat maakt het de apotheker niet altijd gemakkelijk. Jammer genoeg worden de sterke inspanningen die vele apothekers doen voor het afleveren van een goede farmaceutische zorg niet altijd even sterk gewaardeerd, maar dat motiveert des te meer. Er werd de laatste jaren meermaals aangetoond dat een goede farmaceutische zorg door de apotheker een belangrijk verschil kan maken voor de patiënt. Dit werd onlangs bevestigd door de overheid die de apotheker een belangrijke taak heeft toebedeeld in de begeleiding bij de nieuwe medicatie van astmapatiënten. Zowel als apotheker maar ook als praktijkassistent probeer ik hier mijn steentje toe bij te dragen. Als ik nog een laatste tip mag geven dan is het deze: “Geef jezelf de tijd en de kans om te groeien in een job en geef jezelf de tijd en de kans om te zoeken.”

BARBARA CLAUS

AFGESTUDEERD IN
2002

OPLEIDING
Apotheker; Ziekenhuisapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS
UZ Gent (www.uzgent.be);
UGent (www.ugent.be)

FUNCTIE
Ziekenhuisapotheker; Gastprofessor aan de
Faculteit Farmaceutische Wetenschappen

“Minds are like parachutes,
they only function when
open” (T. Dewar)

Uitdagende werkomgeving

Ik vatte mijn studies aan de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen aan met het vaste voornemen naar de ziekenhuisomgeving te trekken. Intussen 10 jaar geleden startte ik in de apotheek van het Universitair Ziekenhuis Gent, een werkomgeving die voor mij tot op vandaag uitdagingen biedt. De activiteiten in een ziekenhuis zijn in vele opzichten verschillend van deze in de openbare apotheek. Bovendien komen er andere producten en andere bereidingstechnieken aan de orde - denken we maar aan de weesgeneesmiddelen en de gerichte kankertherapieën. In een ziekenhuis moet de aflevering van geneesmiddelen 24 op 24 uur aan een groot aantal opgenomen patiënten tegelijkertijd gebeuren. Dat vraagt een doordacht distributiesysteem: informatisering en robotisering zijn daarin onmisbaar. Dit laatste aspect stelde me in de gelegenheid nieuwe managementmethodes toe te passen zoals het aanwenden van lean management-technieken om het proces van vraag en aanbod zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Academisch onderzoek

De extra dimensie in een universitair ziekenhuis is het academisch onderzoek. De uitdaging hier ligt voor mij niet alleen in deelname aan geneesmiddelenonderzoek maar ook in actieve literatuurbijdrage en congrespresentatie. Het schrijven van een doctoraat in de medische wetenschappen binnen het domein van de gezondheidseconomie ligt in het verlengde daarvan. Hoe kunnen we met de beperkt beschikbare financiële middelen zoveel mogelijk “gezondheid produceren” en hoe kunnen we als apotheker onze adviesfunctie zo optimaal mogelijk vervullen met een zo hoog mogelijke gezondheidsopbrengst voor ogen?

Farmaco-economie

Farmaco-economie is de leer waarin de therapeutische meerwaarde en de meerprijs van nieuwe therapieën ten opzichte van bestaande technieken worden afgewogen. Het vak behoort tot het vaste aanbod van de opleiding Master in de Farmaceutische Zorg. Als titularis van dit vak werk ik graag mee om maatschappijkritische Masterstudenten af te leveren aan de arbeidsmarkt.

LIESBET COSYN

AFGESTUDEERD IN
2003

OPLEIDING

Apotheker; Doctor in de Farmaceutische Wetenschappen; Initiële Lerarenopleiding Farmaceutische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

Hogeschool Gent (fmw.hogent.be)

FUNCTIE

Lector Farmaceutische en Biomedische Wetenschappen

“Het intensieve contact met studenten geeft me heel veel voldoening”

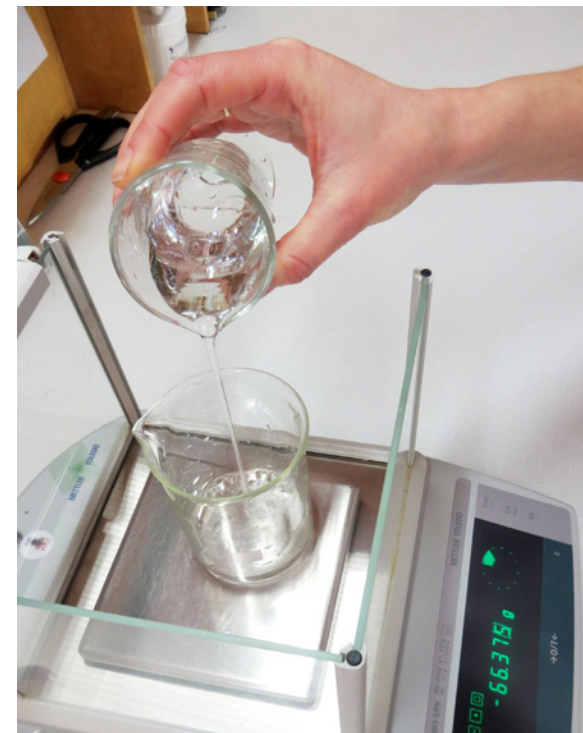
Geneesmiddelen ontwikkelen vanaf de pure basis

Toen ik afstudeerde in 2003 wilde ik geneesmiddelen helpen ontwikkelen, en liefst van al vanaf de pure basis, de organische scheikunde. Ik koos dan ook voor een doctoraatsonderzoek in het Laboratorium Medicinale Chemie. Tijdens mijn doctoraatsonderzoek maakte ik een hele reeks chemische derivaten aan van adenosine, het natuurlijke ligand voor de adenosine A3 receptor, met het oog op het omzeilen van de bijwerkingen die gepaard gaan met toediening van adenosine zelf. Dit was een hele fijne en vooral leerrijke periode waarbij ik ondergedompeld werd in de wereld van de medicinale chemie en van de technieken voor het scheiden en analyseren van nieuwe molecules.

Lesgeven: een veelzijdige, boeiende en fijne job

Tijdens mijn doctoraat gaf ik enkele lessen over geneesmiddelenontwikkeling in het derde Bachelorjaar Farmaceutische Wetenschappen. In het begin was dit met lood in de schoenen, maar naarmate de lessen vorderden, besepte ik het meer en meer: dit was echt iets voor mij! Ik schreef mij in voor de lerarenopleiding, die ik combineerde met mijn doctoraatsonderzoek, wat een hele opgave was. Na een aantal stagelessen aan Hogeschool Gent werd ik gevraagd voor een zwangerschapsvervanging. Ik greep de kans met beide handen, ook al moest ik mij grondig bijscholen in de klinische chemie en de hematologie en tussendoor de tijd vinden om mijn doctoraatsproefschrift te schrijven. Na afloop van de vervanging had ik het geluk te kunnen blijven lesgeven aan HoGent, aan de professionele bachelor opleiding Biomedische Laboriumtechnologie. Ik geef er algemene en organische chemie (practica), scheidings technieken, galenica en klinische chemie (theorie en practica). Ik probeer deze vakgebieden zo veel mogelijk op te volgen, om de meest recente informatie te kunnen geven aan de

studenten en hen met zo veel mogelijk methodes en toestellen te laten kennismaken tijdens de practica. Eens per jaar krijgen de studenten een rondleiding in de laboratoria van de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen. We gaan ook op bezoek naar de ziekenhuisapotheek van het UZ Gent en organiseren jaarlijks een buitenlandse studiereis. De job biedt dus heel wat afwisseling! Daarbovenop geeft het intensieve contact met de studenten mij heel veel voldoening. Kortom, een veelzijdige, boeiende en fijne job!

MARC COUCKE

AFGESTUDEERD IN

1987

OPLEIDING

Apotheker; Bedrijfsmanagement

BEDRIJFSGEGEVENS

Omega Pharma (Nazareth) (www.omega-pharma.be)

FUNCTIE

CEO

“ Het volstaat niet om een talent te hebben, je moet ook de omgeving scheppen om dat talent tot zijn recht te laten komen”

Nadat ik mijn diploma van apotheker behaalde in 1987 heb ik mijn legerdienst verricht in Gent en Bredene. Daar besliste ik om samen met mijn studiegenoot Yvan Vindevogel een bedrijfje op te starten dat zich zou richten op de apothekersmarkt: Omega Pharma, een nieuw, piepklein farmaceutisch bedrijfje, door apothekers, voor apothekers. Terugblikkend op toen lijkt het haast ongelooflijk hoe we destijds startten, door van apotheek naar apotheek te trekken om er grote bidons zelfge maakte shampoo te verkopen.

“Het volstaat niet om een talent te hebben, je moet ook de omgeving scheppen om dat talent tot zijn recht te laten komen”

De kentering is gekomen toen we op bezoek gingen bij wat wel eens onze eerste grote klant kon worden, een West-Vlaamse groothandelaar van wie we hoopten dat hij geïnteresseerd zou zijn in onze eerste producten. De man vroeg of we onze producten ‘franco’ verzonden. Daarop hebben we toen ja geantwoord maar de term deed mij hoogstens denken aan een Spaanse dictator. Pas achteraf hebben we opgezocht wat het betekende. Dat was het ogenblik dat ik besepte dat we van alles misten. Dat we bijvoorbeeld de taal van marketingbureaus, boekhouders en advocaten niet spraken. Dat het niet volstaat om een talent te hebben maar dat je ook de omgeving moest scheppen om dat talent tot zijn recht te laten komen. Ik heb mij meteen ingeschreven om ingangsexamen te doen bij Vlerick. Na dat jaar Vlerick begreep ik plots waar het als bedrijfsleider op aankwam. Een paar jaar later had ik 100 miljoen Belgische frank schulden en kon ik mij bijgevolg met recht en rede ondernemer noemen.

“Met een groep mensen een project opstarten en doen groeien en bloeien is uitdagend en boeiend in elke fase.”

Gaandeweg groeide het succes van het bedrijfje en kwamen we in het vizier van anderen, die een overnamebod deden. Ik waagde echter de sprong en besloot niet in te gaan op het bod, op dat moment een niet evidente beslissing, die -achteraf bekeken- de goede bleek te zijn. Tot op de dag van vandaag leid ik Omega Pharma, dat ondertussen is uitgegroeid tot een wereldspeler in de sector van de voorschrijfvrije gezondheids- en verzorgingsproducten, met dochtervestigingen in 35 landen en een omzet boven de 1 miljard Euro. Dit alles vertaalt zich in 27 heerlijke jaren, vanaf de oprichting in 1987 tot vandaag. Met een groep mensen een project opstarten en doen groeien en bloeien is uitdagend en boeiend in elke fase. En in gans Europa nu producten van Omega te vinden bij één van onze 185.000 apothekers-klanten blijft prachtig.

CHRISTOPHE DE PAUW

AFGESTUDEERD IN 1999

OPLEIDING Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Apotheek De Pauw (www.apotheekdepauw.be);
De Westvlaamse Apothekersvereniging
(www.dewestvlaamse.be);
Farmatools cvba (www.farmatools.be)

FUNCTIE

Apotheker-titularis;
Voorzitter De Westvlaamse Apothekersvereniging;
Ondervoorzitter-PR verantwoordelijke Farmatools cvba

“Doe niet enkel je job,
maar probeer die ook
mee vorm te geven”

Blijf niet teveel onder de eigen kerktoeren

Als zoon van een apotheker kan het de normaalste zaak ter wereld lijken om in de voetstappen van je ouders te treden. En toch is het vooral de nieuwsgierigheid om te weten hoe een pilletje weet waar het moet zijn om z'n werk te doen, die me ertoe heeft aangezet om ook apotheker te worden.

Het voordeel van het beroep met de paplepel mee te krijgen, is dat je een realistisch verwachtingspatroon hebt van wat je latere job zal zijn en inhouden. Door de vele contacten met collega-apothekers op reeds jonge leeftijd viel het me al snel op dat niet alle collega's over een even breed gezichtsveld beschikten. Soms merkte ik bij collega's dat ze -letterlijk en figuurlijk- teveel onder de eigen kerktoeren bleven, terwijl er daarrond en boven heel wat beweegt en evolueert.

Doe niet enkel je job, maar probeer die ook mee vorm te geven.

Dit besef en een boodschap van thuis (doe niet enkel je job, maar probeer die ook mee vorm te geven) hebben me ertoe aangezet om me te engageren in de beroepsvereniging. Gestart in de Wetenschappelijke afdeling, groeide ik via de jongerenvereniging door naar het bestuur van de Brugse en Oostendse Apothekersvereniging (BOA). In 2008 nam ik de taak van voorzitter op me. In 2010 werd een fusie gerealiseerd met de vorming van 'De Westvlaamse Apothekersvereniging', waarin ik eveneens de voorzittersrol opnam. Zo ben ik dagelijks bezig met de belangenverdediging en ontwikkeling van ons beroep op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Hoewel het een uitdaging is om het voorzitterschap te combineren met een job als officina-apotheker, is dit voor mij een conditio sine qua non. Je hebt immers de voeling met de dagelijkse praktijk nodig om te weten waarover je spreekt!

De meerwaarde van nieuwe technologieën voor de apotheker.

Mijn studentenperiode aan de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen was het moment waarop internet en email hun intrede deden. Het vinden van de meerwaarde die nieuwe technologieën kunnen bieden aan ons beroep brengt me bij m'n derde passie. Samen met enkele collega's heb ik farmatools cvba opgericht. Dit project ontwikkelt tools om de apotheker bij te staan in z'n dagdagelijks werk in de apotheek. Zo hebben we digitale projecten, websites voor apotheken (www.mijnapothekersadvies.eu) en een kwaliteitshandboekmodule, maar ontwikkelden we ook een nieuw verpakkingsmateriaal voor magistrale bereidingen (TriZip-zakjes). Daarnaast hopen we via dit platform apothekers samen te brengen, van gedachten te doen wisselen, te doen samenwerken, ...

HENDRIK DE ROCKER

AFGESTUDEERD IN
2004

OPLEIDING
Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS
Mediq nv (Bergen op Zoom) (www.mediq.com)

FUNCTIE
Beherend apotheker

“Elke zorgverlener kan een belangrijke rol spelen in het bevorderen van de kwaliteit van zorg”

Een zo optimaal mogelijke zorg voor de patiënten

Na mijn studie merkte ik al snel dat mijn toenmalige functie van apotheker-vervanger niet de uitdaging bood waarnaar ik op zoek was. Om mijn ervaring vorm te geven ben ik daarom in 2006 gestart als adjunct-apotheker bij Mediq in Terneuzen, net over de grens met Nederland. Mediq Apotheken is een onderdeel van Mediq NV, een onderneming met zo'n 8300 medewerkers die actief is in 15 landen en reeds in 1899 werd opgericht. Mediq levert van fabrikant tot patiënt medische hulpmiddelen, geneesmiddelen en bijbehorende zorg. Dit gebeurt op drie manieren: direct aan huis (zo nodig met verpleegkundige begeleiding), via professionele afnemers (zoals ziekenhuizen en andere zorginstellingen) of via de Mediq Apotheek.

Bij een Nederlandse apotheek zijn vele zaken toch anders geregeld dan in België. Toen ik de kans kreeg om extra opleidingen te volgen (bv. bedrijfskundig, farmaceutisch inhoudelijk en management) heb ik die dan ook met beide handen gegrepen. Nadat ik deze vaardigheden wat meer onder de knie had ben ik beherend apotheker (provisor) geworden bij Mediq Apotheek van Lunen in Bergen op Zoom. Het is een apotheek, HKZ2003-gecertificeerd (ISO 9001:2000), met 8 personeelsleden, waaronder een farmaceutisch manager en een consulente. We werken nauw samen met andere zorgverleners. Zo is er bijvoorbeeld een diëtistensprekkuur in de apotheek en is er regelmatig overleg met huisartsen en specialisten over “geïntegreerde farmaceutische zorg”. Dit houdt in dat niet enkel het geneesmiddelengebruik maar ook de behandeling, indicatie enz. wordt besproken met de voorschrijver. Op die manier probeer ik een zo optimaal mogelijke zorg te bieden voor mijn patiënten. Ik ben verantwoordelijk voor alles wat met de apotheek te maken heeft en daarnaast coördineer ik voor de 5 andere Mediq Apotheken in de regio het personeelsbeleid

(36 voltijds equivalenten), de farmaceutische patiëntenzorg en relatiebeheer met diverse bedrijven, verzorgings- en verpleegtehuizen, enzovoort.

Elke zorgverlener kan een belangrijke rol spelen in het bevorderen van de kwaliteit van zorg

Mijn belangrijkste drijfveer om voor Mediq te werken is de gedeelde overtuiging dat elke zorgverlener een belangrijke rol kan spelen in het bevorderen van de kwaliteit van zorg aan de patiënt of de klant. Daarnaast heb ik het ook altijd belangrijk gevonden om uit te kijken naar nieuwe tendensen in de gezondheidszorg in binnen- en buitenland. Mediq biedt hiervoor een mooi platform en omdat het een internationaal bedrijf is biedt het erg veel mogelijkheden om veel bij te leren, ook over onderwerpen die op het eerste zicht weinig met de apotheek te maken hebben, zoals bv. communicatie, marketing, enz. Ook heb ik het altijd erg inspirerend gevonden om buiten de landsgrenzen te kijken om te zien hoe de gezondheidszorg elders evolueert. Werken buiten de landsgrenzen waar je bent opgeleid is zonder meer een aan te raden ervaring waar je heel veel van leert, niet enkel vakinhoudelijk maar ook wat betreft andere vaardigheden.

Geen dag is dezelfde en aan uitdaging geen gebrek

Het boeiende in mijn huidige functie is de afwisseling. De ene moment kan een patiënt een vraag hebben over zijn of haar medicatie en daarna kan je in een farmacotherapeutisch overleg met een aantal artsen de laatste richtlijn voor een behandeling bespreken. Maar het houdt ook in dat ik een functioneringsgesprek voer met een medewerker, een werkinstructie maak voor medicatiebewaking of een meeting heb met de raad van bestuur van een tehuis voor opvang van mindervaliden, enz. Kortom geen dag is dezelfde en aan uitdaging geen gebrek!

KURT DEYGERS

AFGESTUDEERD IN

1997

OPLEIDING

Apotheker;

Master in de Milieuwetenschappen en -Technologieën

BEDRIJFSGEGEVENS

Defensie (Evere) (www.mil.be)

FUNCTIE

Staflid - Raadgever Material Resources

“Kwaliteitsvolle,
farmaceutische
dienstverlening in het hart
van de operaties”

Raadgevend en aansturend

Momenteel ben ik ruim zeven jaar werkzaam op het Operationeel Commando van de Medische Component, gevestigd op het hoofdkwartier Koningin Elisabeth in Evere. De Medische Component biedt medische ondersteuning in drie belangrijke gebieden: tijdens militaire operaties, tijdens opleidingen en trainingen van het volledige personeel en tijdens hulpacties voor de natie. De core business is uiteraard de medische steun tijdens militaire operaties onder de vorm van eerstelijnszorg, gespecialiseerde ondersteuning, medisch-logistieke bijstand, dierengeneeskunde en hygiëne. Als hoofd van het bureau medische bevoorrading sta ik o.a. in voor de goede opvolging, aansturing en supervisie van de distributie van de farmaceutische goederen. Dit beperkt zich niet alleen tot de geneesmiddelen, maar ook de verbanden, de single use artikelen en het medisch materiaal waaruit de medische faciliteiten of modules, bijvoorbeeld een veldhospitaal, zijn opgebouwd. Door regelmatig contact teams (audits in de verscheidene operatietonelen in het buitenland) en audits uit te voeren bij onze klanten kan ik vaak feedback krijgen over bepaalde medische toestellen of farmaceutische producten en waar nodig medische sets vernieuwen of modules moderniseren. Het is dus belangrijk om de evoluties in de medische en farmaceutische wereld van nabij te volgen en netwerken met de spelers in de markt en de industrie op te bouwen en te onderhouden tijdens meetings, beurzen, symposia, enzovoort.

Docerend en adviserend

Vooraleer ik aantrad in mijn huidige functie gaf ik gedurende zes jaar les in de Medische School of het Competentiecentrum van de Medische Component, waar ik eveneens raadgever was voor de evaluatie van het onderricht. Als verantwoordelijke voor de vakken milieutoxicologie en -sensibilisering heb ik zodoende goed de kennis kunnen gebruiken die ik opdeed tijdens de Master-na-Master opleiding Milieuwetenschappen en -Technologieën, die ik vijf jaar na mijn studies Farmaceutische

Wetenschappen vervolmaakte. Daarna heb ik mij kunnen specialiseren in CBRN, zijnde chemische, biologische, radiologische en nucleaire beschermingsmaatregelen. Als jonge apotheker startte ik mijn loopbaan in de militaire hoofdapotheek als medische bevoorradener te Nijvel, waar de meeste apothekers hun functie uitoefenen binnen de Dienst Medische Logistiek. We beschikken namelijk zelf over een vergunning als groothandel en kunnen zo een volledige bevoorradingsketen uitbouwen. Nijvel is trouwens de eerste plaats van tewerkstelling van iedere jonge kandidaat militaire apotheker.

Internationaal actief

Sedert 2011 treed ik ook op als secretaris van het expertpanel MMMP (Medical Material and Military Pharmacy) van de NAVO en ben ik tevens lid van de MPUG (Medical & Pharmaceutical User Group) van de NATO Support Agency (NSPA) en heb ik interessante, internationale relaties kunnen aangaan met collegae uit andere legers.

Het medisch commando heeft mij al tijdens twee buitenlandse, internationale zendingen ingezet in een mobiele apotheek: in 2002 in Kosovo (NAVO-operatie) en in 2007 in Libanon (VN-operatie). Dit vond ik een hele uitdaging en een zeer leerrijke periode waarin ik mijn competenties als militaire apotheker ten volle kon benutten.

Collegiaal

Bij Defensie zijn momenteel een 30-tal apothekers aan de slag, waar ook een kleine groep van industrie- en ziekenhuisapothekers en klinisch biologen deel van uitmaken. De laatste twee specialiteiten zijn te vinden in het militair hospitaal van Nederover-Heembeek. Eender welk afstudeerdiploma Farmaceutische Wetenschappen kan aan de slag bij Defensie. Ieder jaar organiseert mijn dienst de 'Pharma Day' om samen met de andere collega's militaire apothekers de toekomstige uitdagingen te bespreken en om bepaalde vernieuwing- en verbeteringsprojecten op te starten.

FARZANEH FAYAZPOUR

AFGESTUDEERD IN

1994

OPLEIDING

Master in de Farmaceutische Wetenschappen;

Doctor in de Farmaceutische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

VIB (Zwijnaarde) (www.vib.be)

FUNCTIE

Wetenschappelijk medewerker

“Ik besef dat het dankzij mijn veelzijdige farmaceutische opleiding is dat ik in West-Europa kan leven en werken.”

Multidisciplinair en toegepast onderzoek

Nadat ik in 1994 mijn farmacie-opleiding beëindigde aan de Azad universiteit in Teheran werkte ik gedurende een aantal jaren in een officina in Isfahan. Het dagelijkse werk in deze officina vond ik echter te weinig uitdagend en daarom ging ik op zoek naar een andere werkomgeving. Zo kwam ik terecht in een verzekeringsmaatschappij in Sharekord. Door familiale omstandigheden verhuisde ik in 2001 met mijn gezin naar België. Ik maakte van de gelegenheid gebruik om me verder bij te scholen en volgde de master Industriële Farmacie. Eerder toevallig begon ik vervolgens te werken aan een doctoraat. Het werd een bijzonder boeiende periode die mijn interesse in multidisciplinair en toegepast (farmaceutisch) onderzoek heel sterk heeft aangewakkerd.

In 2008 reisde ik terug naar Iran, met de ambitie er als onderzoeker en lesgever te werken aan een Faculteit Farmacie. Toen ik na 4 jaar echter vaststelde dat dit moeilijk zou lukken nam ik de grote beslissing mijn land te verlaten en wetenschappelijk medewerker te worden bij het VIB (Vlaams Instituut voor Biotechnologie) in Gent (Zwijnaarde). VIB is een onderzoeksinstelling waaraan meer dan 1300 wetenschappers uit meer dan 60 landen verbonden zijn. Deze verrichten basisonderzoek, met het oog op toepassingen in o.m. farmacie en voeding (landbouwgewassen). Zelf ben ik verbonden aan het VIB Inflammation Research Centre. Als apotheker voer ik er vooral moleculair biologische experimenten uit (zowel in vitro als in proefdieren) teneinde de transductie van belangrijke signalen betrokken bij ontstekingsprocessen beter te begrijpen. Ik besef dat het dankzij mijn veelzijdige farmaceutische opleiding is dat ik in West-Europa kan leven en werken.

FREDERIK GOEMÉ

AFGESTUDEERD IN
2009

OPLEIDING

Apotheker (Master in de Geneesmiddelen-ontwikkeling); Industrieapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Pfizer (Puurs) (www.pfizer.be)

FUNCTIE

Product Specialist

“Ik vind mijn job boeiend omdat ik in aanraking kom met alle facetten van de productie van een geneesmiddel.”

Na mijn studies Farmaceutische Wetenschappen wou ik mij graag verder verdiepen in de productie van geneesmiddelen op industriële schaal. Dat kon via een 1 jaar durende interuniversitaire opleiding Master in de Industriële Farmacie en een stage in een farmaceutisch bedrijf. Hierbij koos ik om stage te lopen bij Pfizer in Puurs. Deze site is actief in het Pfizer Global Supply netwerk en produceert en verpakt voornamelijk steriele inspuitbare geneesmiddelen.

Zorgen voor een kwaliteitsvol geneesmiddel

Mijn stage begon bij de afdeling Product Support, waar ik samen met mijn collega's verantwoordelijk ben voor de ondersteuning en wijziging van bestaande productieprocessen. Intussen werk ik er al 3 jaar. Samen met een autonoom team zorg ik ervoor dat er steeds een kwaliteitsvol geneesmiddel geproduceerd wordt. Als Product Specialist leg ik me toe op een bepaald type geneesmiddel. Vanuit die invalshoek evalueer ik de impact die wijzigingen kunnen hebben op het productieproces. Indien nodig coördineer ik validatie-activiteiten om te borgen dat we steeds een kwaliteitsvol product produceren. Daarnaast help ik mee aan de voortdurende opbouw van productkennis.

Ik vind mijn job boeiend omdat ik in aanraking kom met alle facetten van de productie van een geneesmiddel. Dit kan gaan van het evalueren van de kwaliteit van grondstoffen tot het mee nadenken over het verpakken van het afgewerkt product. Ik ben niet alleen betrokken bij de productie van het geneesmiddel, maar evengoed bij de registratie ervan. In mijn functie kan ik mijn technische en sociale vaardigheden combineren en verder uitbreiden. Ik overleg namelijk steeds met mensen uit andere afdelingen, integreer hun visie als expert in hun domein en overleg met hen welke de beste aanpak zou zijn. Bovenop die troeven heeft mijn job nog een interessante extra dimensie:

omgaan met aseptische productie, typisch voor Pfizer Puurs. Deze manier van produceren biedt een mooie uitdaging bij het uitvoeren van projecten.

TINE HENDRICKX

AFGESTUDEERD IN

1996

OPLEIDING

Apotheker; Ziekenhuisapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

AZ Sint-Lucas Gent (www.azstlucas.be)

FUNCTIE

Klinisch apotheker

“Het is een misvatting dat alleen industrie-apothekers aan het werk kunnen in de industrie”

Een apotheker kan meer dan alleen maar geneesmiddelen bereiden en afleveren

Toen ik de opleiding Farmaceutische Wetenschappen startte, wist ik eigenlijk nog niet of ik daadwerkelijk in een officina-apotheek wou staan. Tijdens mijn studies farmacie heb ik enkele vakantiejobs gedaan in een ziekenhuisapotheek en daar werd al snel mijn interesse voor de specialisatie ziekenhuisfarmacie duidelijk. Na mijn studies kreeg ik in 1997 de kans om een jaar in Australië te werken, waar ik voor het eerst in contact kwam met klinische farmacie. Daar heb ik gezien dat een apotheker meer kan doen dan alleen maar geneesmiddelen bereiden en afleveren. Ik zag hoe de apothekers werkten in een multidisciplinair team van artsen en verpleegkundigen, en ook nauw betrokken waren bij het opstellen en begeleiden van de behandeling van bijvoorbeeld HIV patiënten. In die periode kwamen ook veel nieuwe anti-HIV medicijnen op de markt, en ik heb hier van dichtbij kennis gemaakt met het begeleiden van klinische studies met geneesmiddelen die destijds nog in ontwikkeling waren.

Het is een misvatting dat alleen industrieapothekers aan het werk kunnen in de industrie.

Nadien heb ik gedurende 7 jaar in Nederland gewerkt op de medische afdeling van het farmaceutisch bedrijf GlaxoSmithKline. Bij GSK was ik Clinical R&D manager voor de klinische studies rondom nieuwe anti-kanker medicijnen. Wat ik hier geleerd heb is het protocolair werken en vooral het werken in een veel groter team, in de sfeer van een multinational. Ik bezocht ook veel ziekenhuizen en moest toezien of studies uitgevoerd werden volgens de strenge normen van Good Clinical Practice. Ook kreeg ik hier de mogelijkheid om teamleider te worden, wat me ook wat management ervaring bijgebracht heeft. Toch wilde ik weer dichtbij de patiënten staan.

Klinische farmacie betekent een echte meerwaarde voor ons beroep.

Sinds 2005 werk ik in het St.-Lucasziekenhuis in Gent waar ik me specifiek bezig houd met klinische farmacie op de afdeling oncologie en met klinische studies. Toen ik hier kwam werken stelde ik vast dat steeds meer mensen chemotherapie krijgen in pilvorm, terwijl dit klassiek via infuus gegeven wordt. Orale chemotherapie maakt het enerzijds makkelijker voor de patiënt, maar houdt anderzijds in dat de patiënt van nabij moet worden gevolgd. Daarom zijn we gestart met het ROTS project (Raadpleging Orale antitumorale-Therapie Sint-Lucas). Met dit project, dat begin 2011 bekroond werd met de Amgen Award, zetten we in op een raadpleging om deze patiënten te begeleiden. Tijdens die raadpleging kijken we met de patiënt naar mogelijke geneesmiddeleninteracties met zijn thuismedicatie, bijwerkingen, en bespreken we zijn behandelplan. Dit vergt nauwe samenwerking tussen de ziekenhuisapotheker en de arts-oncoloog, en een continue bijscholing. De contacten met de vele collega's apothekers, de artsen, de verpleegkundigen en de patiënten maken mijn job zeer gevarieerd. Klinische farmacie betekent een echte meerwaarde voor ons beroep.

BRECHT INGELBEEN

AFGESTUDEERD IN 2008

OPLEIDING

Apotheker (Master in de Farmaceutische Wetenschappen); Postgraduaat Tropische Geneeskunde

BEDRIJFSGEGEVENS

**Instituut voor Tropische Geneeskunde (Antwerpen)
(www.itg.be)**

FUNCTIE

Wetenschappelijk medewerker

“ Slechts weinig apothekers gaan werken in het onderbemande en ondergefinancierde publieke systeem in lage inkomenslanden”

Artsen Zonder Grenzen

Nadat ik was afgestudeerd wilde ik werken bij Artsen Zonder Grenzen, maar daarvoor is 2 jaar relevante ervaring vereist. Daarom ging ik eerst in op een vacature van een Franse vaccin-producent, in de medische afdeling voor Afrika en Oost-Europa. Vaccins hebben immers nog erg veel te bieden in de komende decennia, met de ontwikkeling van verschillende nieuwe vaccins. Na die 2 jaar was mijn interesse bevestigd en startte ik een Postgraduaat Tropische Geneeskunde in Antwerpen, een opleiding rond volksgezondheid in lage inkomenslanden, epidemiologie en tropische ziektes. Zodoende was ik voorbereid voor een eerste opdracht met Artsen Zonder Grenzen, richting Guinee. Later ging ik nog aan de slag in Pakistan en Syrië. In die landen werkte ik telkens als apotheker voor zeer uiteenlopende projecten, van het ondersteunen van HIV-zorg in bestaande ziekenhuizen tot het opzetten van een veldhospitaal in een conflictgebied.

Als veldapotheker ben je verantwoordelijk voor het bestellen of aankopen van medicatie, medisch materiaal en diagnostische tests en reagentia, maar ook voor de kwaliteit, de distributie, het rationele gebruik en het afleveren van die middelen. Je gaat er op lange termijn plannen, van eerstelijnszorg, over medisch materiaal zoals monitors, EKG, ziekenhuisbedden, tot reagentia en diagnostica. Hierbij moet je rekening houden met mogelijke epidemieën, vaak seizoensgebonden, met politiek instabiele situaties die tot conflict kunnen leiden, met moeilijke omstandigheden voor transport, douane en bewaring van geneesmiddelen, en met noden die veelal hoger zijn dan de beschikbare budgetten. Het afleveren van medicatie doe je er niet zelf, dit wordt uitgevoerd door lokaal personeel, dat veelal een specifieke “dispenser”-opleiding kreeg.

De rol van de apotheker blijft in lage inkomenslanden meestal beperkt tot private apotheken, die niet noodzakelijk de grootste noden beantwoorden. Slechts weinig apothekers gaan er werken in het onderbemande en ondergefinancierde publieke systeem. Ook werkt bijna niemand van de lokale apothekers in regulatie en kwaliteitsbewaking van de lokale farmaceutische markt.

Instituut voor Tropische Geneeskunde

Momenteel werk ik grotendeels in België, op het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen, in een eenheid die rond HIV en infectieziektes werkt. We bieden online opleidingen aan rond HIV/AIDS behandeling, onderzoek en Evidence Based Medicine. Deze opleidingen blijven georiënteerd op gezondheidswerkers uit lage inkomenslanden, of op Europeanen die in de tropen gaan werken.

TOM JACOBS

AFGESTUDEERD IN

1996

OPLEIDING

**Apotheker; Meertalige Bedrijfscommunicatie;
Industrieapotheker; Lerarenopleiding Farmaceutische
Wetenschappen**

BEDRIJFSGEGEVENS

**Apotheek Jacobs (Lokeren);
Sint-Jozefinstituut (Hamme) (wp.stj.be)**

FUNCTIE

Apotheker-eigenaar (deeltijds); Leraar (deeltijds)

**“Ik ben de uitdaging
aangegaan om als
apotheker naar Aruba
te trekken voor vijf jaar”**

In 1991, ondertussen meer dan 20 jaar geleden, vatte ik de studies Farmaceutische Wetenschappen aan. Na mijn opleiding tot apotheker volgde ik nog meertalige Bedrijfscommunicatie, een soort voorbereiding op het bedrijfsleven voor studenten uit niet-economische richtingen. Deze studie, waarin je een gezonde mix van talen en economische vakken krijgt, was voor mij een goede opstap om nog een jaar de opleiding tot industrieapotheker te volgen. In het kader van die opleiding deed ik stage bij Alcon-Couvreur, waarbij ik betrokken was bij de programmatie van een robot in het laboratorium, in het kader van automatisatie van analyses. Uiteindelijk heb ik hier nog een jaar lerarenopleiding aan toegevoegd, wat mij later nog van pas zou komen.

Industrie

Ik heb eerst gewerkt als apotheker-vervanger in diverse apotheken. Na één jaar ben ik de industrie ingestapt bij Qualiphar -toen ('98-'99) een middelgroot farmaceutisch bedrijf- als verpakkingsverantwoordelijke. Ik stuurde er een 40-tal dames van de verpakkingslijnen aan; een job waarvoor eerder sociale competenties vereist waren dan wetenschappelijke. Dit was weliswaar een boeiende ervaring, doch farmaceutisch minder uitdagend.

Aruba

Nadien ben ik de uitdaging aangegaan om als apotheker naar Aruba te trekken voor vijf jaar. Het systeem daar is op Nederlandse leest geschoeid. Als apotheker stuur je een team van assistenten aan. Het contact met de patiënten was beperkter dan het is in België: je bent eerder een soort van kwaliteitsverantwoordelijke die de apotheek zodanig dient te laten functioneren dat de kans op fouten tot een minimum wordt beperkt. Een apotheek is daar echter min of meer te vergelijken met een “Kruidvat”, met daarin dan de eigenlijke apotheek.

In de apotheek en voor de klas

In 2005, toen mijn vader met pensioen gegaan is, heb ik samen met mijn echtgenote, die ook apotheker is, de zaak overgenomen. Tot op heden staan we beiden in de apotheek. Zelf sta ik daar deeltijds, aangezien ik het werk in de officina combineer met een onderwijstaak in het middelbaar onderwijs. Ik geef sinds 2005 deeltijds les op het Sint-Jozefinstituut te Hamme. Doorheen de jaren heb ik verschillende vakken gegeven (chemie, fysica, biologie, natuurwetenschappen) aan leerlingen uit de 2de en 3de graad. Ik doe dit nog steeds erg graag, hoewel de combinatie met de apotheek niet altijd makkelijk is.

WOUTER KEYMEULEN

AFGESTUDEERD IN

1999

OPLEIDING

Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

GlaxoSmithKline (Waver) (www.gsk.be)

FUNCTIE

Head QA Projects

“Het produceren en vrijgeven van veilige geneesmiddelen vergt een dagelijkse, gedisciplineerde topprestatie”

Het produceren en vrijgeven van veilige geneesmiddelen vergt een dagelijkse, gedisciplineerde topprestatie

Van bij de aanvang van mijn studies droomde ik ervan om als apotheker persoonlijk te kunnen bijdragen aan de maatschappij. Na een leuke ervaring in de apotheek had ik echter het gevoel dat ik in de farmaceutische industrie nóg meer zou kunnen betekenen. En dus ruilde ik een vaste job in de apotheek in voor een onzekere interimjob van 6 maanden bij Baxter, in Wallonië. Die 6 maanden interim werden uiteindelijk meer dan 10 jaar bij het bedrijf. De omschakeling naar de farmaceutische industrie was bijzonder leerrijk en betekende voor mij een schot in de roos. Ik leerde de verschillende facetten van een apotheker in de farmaceutische wereld in spoedtempo kennen: van registratie over kwaliteitssystemen (GMP/ISO), release, validatie, Quality Control,.... Ik leerde dat het produceren en vrijgeven van veilige geneesmiddelen een dagelijkse, gedisciplineerde topprestatie vergt van de werknemers en ik leerde hoe om te gaan met mogelijke problemen.

De persoonlijke ontplooiing en kansen die ik kreeg waren zeer motiverend, maar als ik terugkijk op de tien jaar vond ik het meest memorabel de contacten met de klanten, het luisteren naar hun grieven en wensen en met die kennis terug te keren in het bedrijf om er concreet iets aan te doen, niet individueel, maar als team. Ik eindigde mijn carrière bij Baxter als Quality Head & Qualified Person. In die functie heb ik vooral het samenwerken met de verschillende Inspecties (AFMPS, FDA, ANVISA,...) leren appreciëren en beter begrepen dat we uiteindelijk maar eenzelfde doel hebben: het beschermen van de bevolking.

Kunnen deel uitmaken van de “Decade of vaccines” is bijzonder motiverend

Vandaag werk ik voor GlaxoSmithKline Vaccines in Waver. De wereld van de vaccins is uitermate boeiend én complex, want

het betreffen medicaties die gegenereerd worden via biologische processen. Daarnaast dragen vaccins rechtstreeks bij aan het beschermen van de wereldgezondheid. Kunnen deel uitmaken van de “Decade of vaccines” is bijzonder motiverend. Dit is een globale visie, ondersteund door zo’n 200 landen, met als doelstelling om tegen 2020 ervoor te zorgen dat vaccins beschikbaar zijn voor iedereen, onafhankelijk van waar iemand geboren is, wie hij is of waar hij leeft.

In mijn functie als Head QA Projects heb ik drie grote verantwoordelijkheden. Vooreerst dien ik te verzekeren dat alle grote investeringen (nieuwe gebouwen, installaties) volgens de regels van de kunst (cGMP) gebeuren (validatie – quality by design). Zo bouwen we op dit moment een nieuwe faciliteit in Waver in het kader van de wereldwijde uitroeiing van polio, in samenwerking met de WHO. Daarnaast sta ik in voor het efficiënter maken van de kwaliteitssystemen en kwaliteitsgerelateerde activiteiten, voor het opstellen van de doelstellingen van de kwaliteitsgroep en voor het vergroten van de capaciteit en kennis van de QA groep met respect tot Lean, Six Sigma, Project management. Tot slot behoort eveneens het opstellen en onderhouden van een communicatieplan voor de kwaliteitsgroep tot mijn takenpakket.

JORIS MAESSCHALCK

AFGESTUDEERD IN
2003

OPLEIDING
Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS
APB (Brussel) (www.apb.be)
Apotheek Maesschalck-D'Haese (Dilbeek)

FUNCTIE
Wetenschappelijk medewerker (deeltijds);
Officina-apotheker (deeltijds)

**“De voldoening om patiënten
bij te staan in hun therapie
en samen met hen goede
resultaten te boeken, laat
je des te meer beseffen
hoezeer dit nuttig is.”**

Wetenschappelijke vragen en projecten

Sinds 7 jaar werk ik voor APB (Algemene Pharmaceutische Bond), een coöperatieve organisatie die de belangen van zelfstandige officina-apothekers behartigt. Ik ben er begonnen op wat “de hotline” genoemd wordt: ik maakte deel uit van een driekoppig documentatieteam dat elke mogelijke wetenschappelijke vraag van onze leden beantwoordt. De onderwerpen variëren van pediatrie doses over de doeltreffendheid van een behandeling tot een bereiding die maar niet wil lukken. Een toffe job met ongelooflijk veel afwisseling en voldoening (als je het juiste antwoord kon vinden, tenminste) maar na 4 jaar werd het tijd om binnen APB uit te kijken naar een functie waar ik me langer kon vastbijten in één bepaald onderwerp. Momenteel werk ik al drie jaar voor de dienst “wetenschappelijke projecten”, waar ik de officina-apotheker bijsta in het wetenschappelijke aspect van zijn taak.

De meeste tijd wordt opgeslorpt door het schrijven van artikelen voor het Farmaceutisch Tijdschrift, het opstellen van richtlijnen voor apothekers over een bepaalde aandoening zoals astma of COPD en het uitwerken van nieuwe diensten die de apotheker aan zijn patiënt kan aanbieden, zoals het “begeleidingsgesprek nieuwe medicatie”. Dit ondersteunen we steeds met onafhankelijke patiëntenfolders per geneesmiddel(klasse) of aandoening. Zo voorzien we ook alle TMF (Therapeutisch Magistraal Formularium)-bereidingen van een patiëntenfolder. De nadruk bij dit alles ligt op farmaceutische zorg en we trachten dan ook steeds een praktische leidraad aan de apotheker te geven over hoe een eerste of tweede uitgifte zou kunnen verlopen. Daarnaast maken ook praktische projecten zoals een kwaliteitshandboek voor de officina deel uit van mijn job.

Het “veldwerk” in de officina heeft veel te bieden

Ik begon mijn carrière als plaatsvervangend apotheker maar ben blijven “plakken” op mijn eerste vervangopdracht. Daar voelde ik na drie jaar als titularis van een eenmanszaak stilaan een soort “eilandgevoel” ontstaan, dat menig alleen werkende officina-apotheker besluipt. Hierbij had ik het gevoel dat vele zaken routine werden en ik niet veel meer aan het bijleren was (hoewel er vanzelfsprekend steeds bij te leren valt); ik miste er de triggers om mezelf te blijven aanscherpen. Dat was destijds ook de reden om -althans deels- over te stappen naar een andere job.

Ondertussen hebben mijn vrouw en ik al enkele jaren onze eigen apotheek en combineer ik mijn puur wetenschappelijk werk met het werk aan de apotheekbalie. Deze combinatie ligt me perfect en laat me trouwens beseffen dat ook het “veldwerk” in de officina veel te bieden heeft. De voldoening om patiënten bij te staan in hun therapie en samen met hen goede resultaten te boeken, laat je des te meer beseffen hoezeer dit nuttig is. Daar draait farmaceutische zorg uiteindelijk rond. Het is dan ook dit laatste dat me boeit en uitdaagt. Bovendien heeft het domein van de farmaceutische zorg nog heel wat werk voor de boeg, waarbij -als je het mij vraagt- een belangrijke rol is weggelegd voor de toekomstige officina-apotheker.

ANNICK MEULEBROECK

AFGESTUDEERD IN
2000

OPLEIDING
Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS
Apotheek Meulebroeck (Gent)
(www.aposite.be/meulebroeck)

FUNCTIE
Apotheker-eigenaar

“Mijn ‘drive’ is het gevoel mensen te kunnen helpen en te kunnen informeren omtrent hun gezondheid”

Vervanger - Provisor - Zelfstandig uitbater - Eigenaar

In juni 2000 ben ik afgestudeerd als apotheker. Ik ben begonnen werken als adjunct-apotheker in twee verschillende apotheken gedurende ruim een jaar om ervaring op te doen. Daarna werd ik provisor in een apotheek te Gent. Toen ik het aanbod kreeg om in een andere apotheek titularis te worden (meer verantwoordelijkheid, betere verloning) wilde ik mijn ontslag indienen. Mijn toenmalige werkgever deed me echter een “tegenaanbod” om in zijn apotheek te blijven werken, waarbij ik de apotheek zou huren en de voorraad én het meubilair zou overkopen. Ik ging in op dit tegenaanbod en werkte vanaf dat moment (februari 2006) voor eigen rekening als zelfstandige. Dit heb ik 5 jaar lang gedaan.

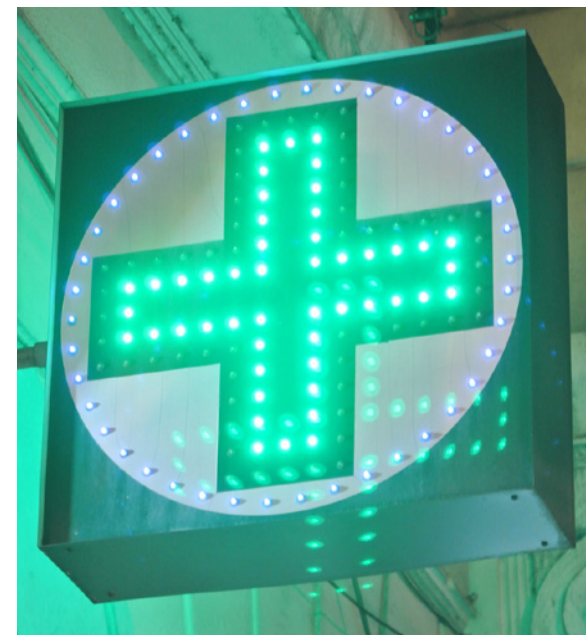
Aangezien ik graag een eigen zaak wou, doch het niet mogelijk was om de apotheek waar ik gedurende acht jaar had gewerkt over te nemen, besloot ik in februari 2011 een andere apotheek over te nemen. Vanaf dat moment was ik titularis en eigenaar van een apotheek. In sta alleen in de apotheek, dus heb ik mijn handen vol. Naast de klassieke taken van de officina apotheker (geneesmiddelen afleveren, bereidingen maken, farmaceutische zorg verlenen,...), moet ik ook instaan voor het verwerken van heel wat administratie (voorschriften controleren ter tarificatie, facturen betalen en klasseren, boekhoudkundige taken,...). Minstens 50 uur per week werk ik in/voor mijn apotheek.

Elke dag de moeite waard

De job van officina apotheker is er de laatste jaren niet makkelijker op geworden. De overheid stelt steeds hogere eisen en ook de patiënt wordt met de dag mondiger en veeleisender. De appreciatie en dankbaarheid die je daar voor krijgt maken mijn job elke dag de moeite waard. Mijn ‘drive’ is het gevoel mensen te kunnen helpen en te kunnen informeren omtrent hun gezondheid

Beroepsverenigingen

Naast mijn werk als officina-apotheker, heb ik me 8 jaar (2002-2010) ingezet voor Jong-Kovag, de jongerenafdeling van onze Oostvlaamse beroepsvereniging. In 2005 werd ik daarnaast ook bestuurslid van WASG (de wachtdienstvereniging van Gent), waarvan ik sinds kort voorzitter ben. Ook dat vergt tijd en brengt verantwoordelijkheden met zich mee (opvolging problemen wachtdienst en naleving afspraken tussen de Gentse apothekers). Mijn functie binnen de wachtdienstvereniging boeit me omdat ik zo contacten onderhoud met mijn collega's en mijn steentje kan bijdragen tot een goede verstandhouding tussen collega's en een goed verloop van de wachtdienst.

GUNTHER PAUWELS

AFGESTUDEERD IN

1994

OPLEIDING

Apotheker, Industrieapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Genzyme (Geel) (www.genzyme.be)

FUNCTIE

Directeur Quality Affairs

“Kwaliteit is géén toeval, maar het resultaat van zorgvuldige planning en uitvoering, met grondige kennis van materie en risico's”

Ik ben Directeur Quality Affairs bij Genzyme te Geel, een biofarmaceutisch bedrijf waar de productie plaatsvindt van humane proteïnen, gebruik makend van zoogdier celculturen. Door mijn wereldwijde ervaring (>18 jaar) in het opstarten, de kwalificatie en validatie van veelvuldige Farma- en Biotech-productie-eenheden, heb ik als industrie-apotheker een solide en pragmatische expertise opgebouwd binnen de verschillende elementen van het kwaliteitsgebeuren. Ik geloof sterk in systemen en organisatie; 'Kwaliteit is géén toeval, maar het resultaat van zorgvuldige planning en uitvoering'. Ik ben actief medewerker en spreker binnen toonaangevende industrie-associaties en ben tevens gecertificeerd (ASQ) Quality Auditor.

Van alle markten thuis

Als industrie-apotheker ben je prima opgeleid en aantrekkelijk voor de farmaceutische industrie. In mijn eerste professionele jaren greep ik de kans om bij een kleine KMO te werken in het Brusselse. Hier moest ik op verschillende gebieden uit mijn comfortzone treden tijdens het opstarten en valideren van nieuwe productie-eenheden. Taalvaardigheid was vereist, vermits de voertaal er Frans was en het werk zelf in het Engels of Frans. Ik diende eveneens internationaal te werken: de meeste grote projecten waren in Zwitserland, Duitsland, Mexico, Moskou, Jordanië, wat dikwijls een echt avontuur was, zeker door het contact met de vele verschillende culturen. Ik raakte er vertrouwd met de CGMP wetgeving, een wondere wereld door de strikte interpretatie die je dient te doen en die je omstandig dient te documenteren. Verder kon ik mijn passie voor IT, techniek en automatisatie ten volle benutten in deze almaar innoverende industrie. Ook werd ik als industrie-apotheker mee het uithangbord van de KMO; hierbij werd ik voor de leeuwen gegooid om al snel op internationale fora mijn nog prille ervaringen te presenteren.

Kwaliteit: allesomvattend

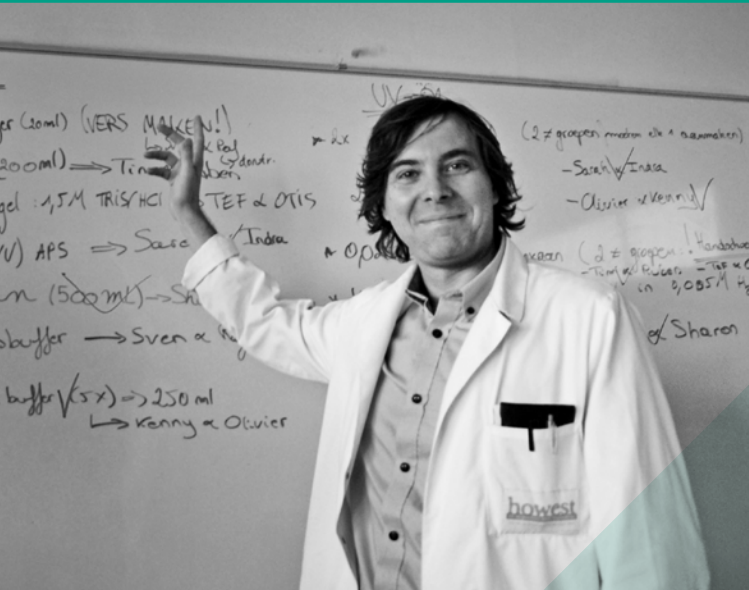
Na een 5-tal internationale projecten was er ook vanuit de Belgische (en Nederlandstalige) farma-tenoren interesse in onze diensten. Zelf had ik ondertussen als freelancer mijn eigen BVBA opgericht, wat me een echte ondernemer deed voelen. Zo kwam ik 16 jaar geleden terecht bij een opstartend biotech bedrijf in de Antwerpse Kempen. Initieel werden transgene konijnen gebruikt als levende bioreactoren, en werd een in de melk gesecreteerd gehumaniseerd enzyme industrieel opgezuiverd. Uiteindelijk bleek dit geen haalbaar business model en werd de start-up overgenomen door Genzyme. Genzyme bouwde de nieuwe fabriek om tot productie-eenheid voor monoclonale antilichamen en recombinante proteïnes. De complexiteit van deze biotech processen, de bijhorende analytische vraagstukken en de innovatie/automatisatie van de installaties tart(t)en echt elke verbeelding en ik waande mij dan ook in een heuse speeltuin. Ik nam de leiding in het ganse technische validatie-gebeuren en daarna bij de eigenlijke opstart als project manager.

Omwille van mijn opleiding als industrie-apotheker heb ik doorheen mijn carrière steeds kwaliteit en compliance hoog in het vaandel gedragen. En toen mijn Amerikaanse voorganger terug naar de US verhuisde heb ik de leiding van alle kwaliteitsdiensten overgenomen. Zo ben ik momenteel verantwoordelijk voor de Quality Control laboratoria, verantwoordelijke voor analytische testen, de Quality Assurance afdeling, verantwoordelijk voor ons kwaliteitsmanagement systeem en de dagdagelijkse kwaliteitsvragen en de Validatie groep. Momenteel hebben we wereldwijde goedkeuring voor productie en geven de soms exotische regulatorische CGMP-inspecties de rijkste ervaring.

Lessen voor het leven

De opleiding als industrie-apotheker heeft me een sterke en veelzijdige basis gegeven waarop ik steeds kon terugvallen: de brede kijk, het analytische denken en het durven nemen van beslissingen in de grijze zone heb je voor je leven!

BART QUARTIER

AFGESTUDEERD IN

1998

OPLEIDING

**Apotheker; Geaggregeerde in de Farm. Wetenschappen;
Master in de Milieuwetenschappen en -Technologie**

BEDRIJFSGEGEVENS

**Hogeschool West-Vlaanderen (Brugge)
(www.howest.be)**

FUNCTIE

Lector (Bachelor Biomedische Laboratoriumtechnologie)

“Een zeer gevarieerd
takenpakket, met als
hoeksteen het lesgeven”

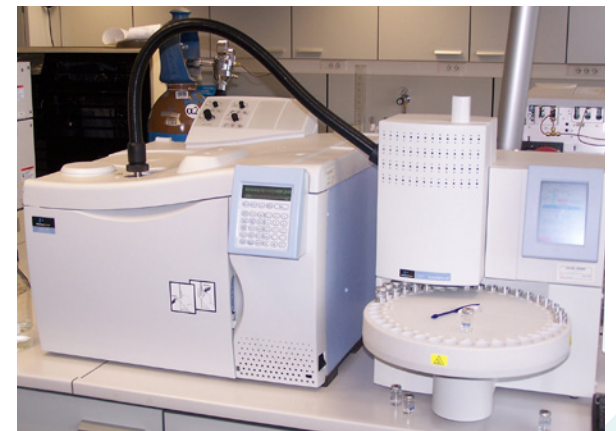
In 1998 ben ik afgestudeerd als apotheker. Het was een zeer boeiende opleiding met een goede mix van cursussen uit medische, biologische en analytische domeinen. Weinig opleidingen reiken studenten zo een gevarieerd aanbod aan. Mijn keuze voor Farmaceutische Wetenschappen werd ingegeven door mijn verlangen om tijdens een opleiding een goede verdeling te hebben tussen theorie en praktijk, wat ook het geval was, tot mijn grote tevredenheid. Hoewel mijn stage in een apotheek een uitermate leerrijke ervaring was, had ik nog honger naar meer en nieuwe competenties. Daarom heb ik nog een aggregaatsopleiding en een opleiding Milieuwetenschappen en –Technologie aan de Universiteit Gent gevolgd.

Een zeer gevarieerd takenpakket, met als hoeksteen het lesgeven

Sinds 2000 ben ik werkzaam bij de hogeschool West-Vlaanderen, HOWEST, binnen de opleiding Bachelor Biomedische Laboratoriumtechnologie. Ik geef er les in zowel de optie Medische Laboratoriumtechnologie als in de optie Farmaceutische en Biologische Laboratoriumtechnologie. Sinds dag één heb ik een zeer gevarieerd takenpakket, waarvan het lesgeven uiteraard de hoeksteen vormt. Deze lesopdracht bestaat uit een combinatie van hoorcolleges en het begeleiden van practica. Door de gevarieerde opleiding farmacie kan ik vele cursussen doceren: fysiologie & pathologie, biochemie, farmacologie, galenica, analysetechnieken, toxicologie en voedingsanalyse. Naast het lessenpakket ben ik zowel coördinator internationalisering alsook stagecoördinator van de opleiding Biomedische Laboratoriumtechnologie. Daarnaast organiseren wij als opleiding heel wat activiteiten zoals de navorming farmaceutisch bijblijven, (internationale) studiebezoeken, projectmatig wetenschappelijk onderzoek, sessies voor leerlingen uit de middelbare school in het kader van wetenschapspopularisering, ...

Werken aan een hogeschool is een enorm veelzijdige job.

Eén van de boeiendste taken is de interactie met de studenten. Het is mijn passie om steeds te proberen om hen op een enthousiaste manier competenties te laten ontwikkelen die ze kunnen gebruiken in het laboratorium. In je hoedanigheid als lesgever ben je voor de studenten gedurende meerdere jaren een aanspreekpunt. Daarnaast ben je steeds bezig met het verbeteren van je eigen cursussen, met bijscholen, het uitzoeken van nieuwe producten, toestellen en nieuwe technieken in het laboratorium en het verbeteren van de kwaliteit van de opleiding. Een van de leukere taken is het uitbouwen van een netwerk. Je komt in contact met collega's van andere scholen en opleidingen in binnen- en buitenland maar ook met stageplaatsen, firma's, oud-studenten, beroepsverenigingen, Kortom, veelzijdigheid is de grootste uitdaging in deze job en dat is ook hetgene wat mij het meest boeit en motiveert!

NORA VAN BEEUMEN

AFGESTUDEERD IN

1999

OPLEIDING

Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Apotheek Coppens (Gent)

FUNCTIE

Apotheker-provisor (80%)

“Het leuke -en tegelijk uitdagende- is dat je als apotheker te maken krijgt met een mix van patiënten uit alle lagen van de maatschappij”

Niet precies wetend wat ik van het diploma verwachtte, vat- te ik in '94 de studies van apotheker aan. Naarmate de jaren vorderden, werd het me duidelijk dat voor mij een job in de apotheek het meest geschikt leek. Om toch enigszins eigen verantwoordelijkheid te hebben, wist ik dat ik als provisor wens- te te werken, en niet als adjunct-apotheker. De vrijheid van zelf beslissingen te nemen en de eindverantwoordelijkheid te dra- gen, ligt mij wel. Na een korte periode als adjunct-apotheker te hebben gewerkt in Gent, kon ik als provisor beginnen in een apotheek in Gentbrugge. Na twee jaar ben ik veranderd van locatie en sindsdien sta ik in de buurt van de Dampoort in Gent. Het leuke -en tegelijk uitdagende- aan deze locatie is dat je als apotheker te maken krijgt met een mix van patiënten uit alle lagen van de maatschappij: kansarmen en rijken, illegalen en OCMW patiënten, autochtonen en allochtonen, analfabeten en intellectuelen, van jong tot oud. Als apotheker besef je dan ook snel dat je niet iedereen op dezelfde manier kan benaderen, en dat een persoonlijke aanpak per patiënt echt wel nodig is.

Ook sta je als provisor in voor de opleiding van stagiairs, wat toch telkens weer een nieuwe wind doet waaien in de apotheek, en wat soms een andere kijk oplevert op het hele farmaciege- beuren. Naast nieuwe inzichten, aangebracht door de stagiairs, zijn er voor apothekers eveneens voldoende gelegenheden om zich bij te scholen, wat ook absoluut een must is om accurate in- formatie te kunnen overdragen naar de patiënt. De wereld van de geneesmiddelen en de wetenschappelijke benadering naar behandeling van ziektes is immers een dynamisch gegeven, zodat up-to-date blijven onontbeerlijk is.

Een belangrijke sociale rol

Wat mij ook voldoening geeft in mijn job, is dat je naast een uitgebreide zorgfunctie, ook veelal een sociale rol hebt te vervullen. Het gebeurt meer dan eens dat een “vaste klant” bin- nenstapt om gewoon eens zijn hart te luchten of een luisterend oor te zoeken. Of die patiënt die langs het raam passeert en z'n hand opsteekt om je een 'goeiedag' te wensen, en waar je naar knikt als teken van (h)erkenning. Dan weet je dat je geappreci- eerd wordt om wat je doet. Het gaat erom een verschil, ook al is het soms heel klein, te kunnen maken bij de mensen en dat kan je als officina apotheker zeer zeker!

Sinds vorig jaar ben ik secretaris bij de wachtdienstvereniging van Gent (vzw WASG). Dit is makkelijk combineerbaar met mijn overige beroepsactiviteiten, aangezien het aantal vergaderin- gen zich beperkt tot gemiddeld 1 per 2 maanden. Het is een andere manier om collega's te leren kennen en zo ook meer te weten te komen over wat er leeft onder collega's. Via een totaal andere invalshoek wordt een deel van het beroep onder de loep genomen.

APRIL VAN DE MIEROOP

Right drug, right patient, right time.

In an ideal world every medicine would be effective for every patient. We could take the same dose and no one would experience side effects.

The reality is that medicines work differently depending on individual patients. A medicine that is very effective for one person does not necessarily work as well for someone else.

Personalized medicine is the future. Matching of medicines to patients, often using diagnostic tests, is a new concept, but it's really about building our capacity to meet the needs of

AFGESTUDEERD IN

2008

OPLEIDING

Apotheker; Industrieapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

ProductLife (Roosdaal)

(www.productlife-group.com)

FUNCTIE

Qualified Person

“De samenwerking tussen verschillende mensen en verschillende departementen heeft me enorm veel bijgebracht”

Toen ik 18 was en een studierichting moest kiezen, heb ik niet lang getwijfeld. Ik heb me afgevraagd wat belangrijk was voor mij: wetenschap, werkzekerheid, een breed spectrum aan loopbaanmogelijkheden, een gevarieerde functie en -vooral- voldoening halen uit mijn job door mensen te helpen. De studierichting die het best bij mijn noden paste, vond ik in de (industriële) farmaceutische wetenschappen.

Samen werken = samenwerken

In 2009 heb ik mijn eerste stappen gezet in de farmaceutische industrie. Mijn eerste job was bij Baxter, op de afdeling Medical Products, die vooral gespecialiseerd is in parenterale voeding. Ik was de link tussen kwaliteit en productie. Dit betekende dat ik samen met de productie zorgde voor het opvolgen en verbeteren van de kwaliteitsrichtlijnen. Ook maakte ik deel uit van problem solving projecten. Na mijn eerste ervaring met productie en kwaliteitssystemen, ben ik in 2011 overgestapt naar een andere afdeling binnen Baxter, namelijk BioScience. Deze afdeling is gespecialiseerd in de opzuivering en in het aseptisch afvullen van antilichamen. Daar was ik de link tussen de kwaliteit en de verschillende laboratoria. Dit betekende dat ik niet alleen zorgde voor de opvolging en continue verbetering van de kwaliteitsrichtlijnen, maar ook de problem solving teams leidde. In beide functies heeft de samenwerking tussen verschillende mensen en verschillende departementen me enorm veel bijgebracht op zowel professioneel als op persoonlijk vlak.

Eind 2013 vond ik dat het tijd werd om een nieuwe uitdaging aan te gaan. Omdat ik van veel interactie houd en ook zoveel mogelijk de verschillende facetten van de farmaceutische industrie wil leren kennen, heb ik gekozen om voor ProductLife te gaan werken. ProductLife is een service provider die diensten

levert aan de farmaceutische industrie inzake regulatory affairs, kwaliteitsverzekering en geneesmiddelenbewaking. De eerste klanten die me werden toevertrouwd zijn een distributiebeprijf en een productiebedrijf. Voor beide bedrijven ben ik de zgn. Verantwoordelijke Persoon/Bevoegd Persoon (Qualified Person) voor de vrijgave van geneesmiddelen op de Belgische markt. Dit houdt in dat ik me moet vergewissen van de kwaliteit van de geneesmiddelen alvorens ze vrij te geven. Dit is enkel mogelijk door kennis te vergaren over al de stappen die een geneesmiddel ondergaat, een robuust kwaliteitssysteem op poten te zetten, te onderhouden en continu te verbeteren.

Uitdagend, verrijkend en afwisselend

De kans om met verschillende (soorten) bedrijven te kunnen werken, hun kwaliteitssystemen te leren kennen, te verbeteren en er verantwoordelijk voor te zijn, is niet enkel een uitdaging maar is enorm verrijkend, afwisselend en geeft me zeer veel voldoening. Ik heb me dus de keuze die ik gemaakt heb op 18-jarige leeftijd nog zeker niet beklaagd!

ANN VAN DEN BROUCKE

AFGESTUDEERD IN

1997

OPLEIDING

Apotheker; Ziekenhuisapotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en
Gezondheidsproducten (Brussel)
(www.fagg.be)

FUNCTIE

Dossierbeheerder/Projectmanager

“Het verstrekken van informatie, het antwoorden op vragen van mensen, heeft me altijd heel erg aangesproken”

Een juiste studiekeuze maken was voor mij niet evident. Ik had zeer veel interesses en heb lang getwijfeld welke richting ik uit wou gaan. De medische wereld sprak me wel aan en hierin sluit farmacie het meest aan bij wie ik ben.

Na enkele tijdelijke vervangingen in apotheken en ziekenhuizen heb ik meegewerkt aan de vertaling van de Europese Farmacopee in het Nederlands. Daarna ben ik terecht gekomen bij de dienst Informatie en Documentatie van de toenmalige Algemene Farmaceutische Inspectie. Het verstrekken van informatie, het antwoorden op vragen van mensen, heeft me altijd heel erg aangesproken. Dit is een richting die ik altijd al wou uitgaan, maar als apotheker is dit een niet altijd even voor de hand liggende optie. Ik was dan ook heel dankbaar dat ik de kans kreeg om op deze dienst te kunnen werken. Daar waar ik 15 jaar geleden een 80-tal collega's had bij de Algemene Farmaceutische Inspectie, zijn dat er inmiddels meer dan 400 en is de dienst een agentschap geworden, het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (fagg). Het fagg waakt erover dat de geneesmiddelen en gezondheidsproducten die beschikbaar zijn op de Belgische markt van een goede kwaliteit zijn en veilig en doeltreffend zijn voor het gebruik waarvoor ze zijn goedgekeurd, en dit vanaf de ontwikkeling tot aan het gebruik. Binnen het fagg werk ik nog steeds op dezelfde afdeling, nu “Goed Gebruik van het Geneesmiddel” genaamd, al zijn mijn taken in de loop der jaren geëvolueerd.

Informatie

Informatie is nog steeds een belangrijk onderdeel van mijn job. Het is belangrijk dat mensen toegang hebben tot relevante informatie zodat de geneesmiddelen op een rationele en veilige manier worden gebruikt. Op onze website is heel veel informatie terug te vinden. Zo publiceren wij de samenvatting van de kenmerken van het product en de bijsluiters van

de geneesmiddelen die gecommercialiseerd zijn in België. Regelmatig worden ook campagnes gelanceerd over geneesmiddelen. Belangrijk is ook het up-to-date houden van de databank van alle in België vergunde geneesmiddelen, zowel voor menselijk als diergeneeskundig gebruik.

Reclame

Binnen het fagg zien we er ook op toe dat alle reclame voor geneesmiddelen gericht naar het grote publiek in lijn is met de huidige wetgeving en met de gegevens zoals vermeld in de samenvatting van de kenmerken van het product en de bijsluiter. De controle gebeurt voorafgaand aan de verspreiding. Aan reclame verspreid op radio of televisie wordt een visum toegekend na advies van de Commissie van Toezicht op de reclame voor geneesmiddelen. Ik verzorg het secretariaat van deze Commissie. Ook alle andere vormen van reclame (pancartes, websites, folders, ...) worden door ons geëvalueerd.

Projecten

Sinds een aantal jaren ben ik ook actief in de opvolging van projecten. Daartoe heb ik een cursus projectmanagement gevolgd. Bovendien heb ik het geluk gehad om samen te kunnen werken met mensen die hierin heel wat ervaring hadden, wat me heel veel heeft bijgebracht. Alles begint met een grondige analyse. Overleg met alle betrokkenen is heel belangrijk. Een project is een tijdelijke onderneming, maar het resultaat is iets blijvends dat bijdraagt tot het beter kunnen uitvoeren van de dagdagelijkse taken. Hoewel de opvolging van projecten veel inzet vergt, is het ook heel dankbaar om te zien hoe je, vertrekkend van een idee, iets moois kan realiseren.

Na al die jaren ga ik nog altijd met plezier naar het werk. Mijn job biedt me de mogelijkheid om me verder te ontwikkelen en geeft me ook de nodige arbeidsvreugde waardoor ik elke dag probeer om het beste van mezelf te geven.

BENEDIKT VAN NIEUWENHOVE

AFGESTUDEERD IN

1991

OPLEIDING

Apotheker; Doctor in de Farmaceutische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

SynteractHCR Benelux (Brussel)

(www.synteracthcr.com)

FUNCTIE

President EMEA

“ Het klinisch geneesmiddelenonderzoek is een uitermate gevarieerd domein, waarbij de door een apotheker opgedane kennis volledig aan bod komt”

Carrière mogelijkheden in het klinisch geneesmiddelenonderzoek

Na het behalen van het diploma van apotheker heb ik een Doctoraat in de Farmaceutische Wetenschappen behaald op de dienst Medische Biochemie en Klinische Analyse. Onmiddellijk daarna ben ik in 1997 in de industrie gestapt, nl. in het klinisch geneesmiddelenonderzoek.

De opleiding tot apotheker is een ideale basis voor een carrière binnen de sector onderzoek en ontwikkeling in de geneesmiddelenindustrie, meer bepaald de klinische evaluatie van nieuwe potentiële geneesmiddelen. Dit onderzoek volgt op het preklinisch onderzoek (in het laboratorium en met dierproeven) en wordt uitgevoerd op mensen. Het verloopt in verschillende fasen, gaande van gezonde vrijwilligers bij de eerste fase, tot patiënten die lijden aan de aandoening waarvoor het potentiële geneesmiddel bestemd is. Bij klinisch onderzoek wordt onderzocht welke nevenwerkingen het potentiële geneesmiddel heeft en in welke mate het werkzaam is bij het behandelen van de beoogde ziekte. Het uiteindelijke doel van de klinische studies is een bijdrage te leveren tot het opstellen van een dossier ter registratie van het geneesmiddel.

Binnen het domein van de klinische studies biedt het diploma van apotheker een waaier aan mogelijkheden

Klinisch onderzoek wordt uitgevoerd door studie-artsen (in gespecialiseerde onderzoekscentra, het ziekenhuismilieu of privépraktijken). De arts dienen hiertoe een heel specifiek studieprotocol te volgen. Teneinde tot vergelijkbare resultaten tussen de verschillende patiënten en onderzoekscentra te komen, dient dit protocol strikt te worden opgevolgd. Binnen het domein van de klinische studies biedt het diploma van apotheker een waaier aan mogelijkheden, zoals:

- Opstellen van klinische ontwikkelingsplannen en protocols;
- Opmaken van het dossier ter goedkeuring van de studie bij de relevante Ethische Commissies verbonden aan de ziekenhuizen en bij betrokken overheidsinstanties;
- Begeleiden van de studiecentra bij het uitvoeren van het onderzoek (teneinde tot accurate gegevens te komen en ervoor te zorgen dat de belangen van de patiënten die deelnemen aan deze studies, worden behartigd);
- Collectie, verwerking, evaluatie, rapporteren en publiceren van de studiegegevens;
- Het opstellen van een registratiedossier voor het geneesmiddel.

Samengevat is het klinisch geneesmiddelenonderzoek een uitermate gevarieerd domein, waarbij de door een apotheker opgedane kennis volledig aan bod komt. Dit domein geeft me bovendien ook heel veel persoonlijke voldoening, omdat het de mogelijkheid geeft om mee te werken aan het verbeteren van therapeutische mogelijkheden die we aan patiënten kunnen aanbieden.

LIEVEN VAN VIJNCKT

AFGESTUDEERD IN
1999

OPLEIDING
Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS
Janssen Benelux (Beerse)
(www.janssenbelgium.be)

FUNCTIE
Associated Director Hepatitis C

**“Verandering is mijn
grootste stimulator, want
dat houdt me alert!”**

Sinds 1999 werk ik bij Janssen en heb ik functies uitgeoefend binnen diverse domeinen. Ik startte bij de OTC-afdeling als apothekafgevaardigde, maar kreeg de kans om door te groeien binnen de Janssen organisatie. In mijn huidige job heb ik samen met mijn team een nieuw middel tegen hepatitis C geïntroduceerd, waardoor we het verschil maken voor vele patiënten. Het werken met artsen, overheden en een multidisciplinair team om meerwaarde te creëren voor patiënten, stimuleert me enorm en geeft me extra energie.

Binnen het bedrijf krijg je regelmatig kansen om door te groeien of om een wending aan je carrière te geven, gezien de brede waaier aan producten en diensten die we als bedrijf aanbieden. Onze activiteiten in de Benelux omvatten zowel onderzoek en ontwikkeling, als marketing en verkoop.

België & de wereld

Werken voor Johnson & Johnson stelt je in staat om wekelijks in contact te komen met collega's vanuit de hele wereld, terwijl je verantwoordelijk bent voor de markt in de Benelux. Het blijft zeer boeiend om met andere culturen te werken en van deze diversiteit te leren.

“De patiënt wacht!”

... was de quote van “onze” Dokter Paul en dit drijft ons nog steeds om intensief bezig te zijn met de ontwikkeling van nieuwe therapeutische oplossingen. Niet alleen in de Benelux, maar ook in de rest van Europa of de wereld proberen we via aangepaste programma's mensen te behandelen of te helpen bij hun therapie. Wat me persoonlijk nog altijd het meest deugd doet is dat ik regelmatig feedback krijg dat we samen met het behandelend team patiënten echt hebben genezen van hepatitis C.

Verandering is de enige constante

We zijn er ons van bewust dat de omgeving waarin we werken steeds meer verandert en complexer wordt, waardoor je verplicht wordt om je als bedrijf zeer wendbaar op te stellen om zo te kunnen inspelen op deze nieuwe dynamieken. Verandering is mijn grootste stimulator, want dat houdt me alert!

NELE VANACKER

AFGESTUDEERD IN

1997

OPLEIDING

Apotheker; Doctor in de Medische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

**ANACURA (Evergem): Labo Nuytinck (www.nuytinck.be);
Anabiotec (www.anabiotec.com); Pathlicon
(www.pathlicon.com); EggCentris (www.eggcentris.com)**

FUNCTIE

Head Quality Assurance

“Mijn apothekersopleiding heeft bijgedragen tot het verwerven van een degelijke wetenschappelijke achtergrond, een sterk analytisch vermogen en oog voor detail”

Mijn sterke interesse voor scheikunde, maar evenzeer voor alles wat te maken heeft met het functioneren van het menselijk lichaam, ziekten en remedies, maakte destijds voor mij de keuze voor de studie van apotheker bijna als vanzelfsprekend. Omdat ik tijdens mijn opleiding meer en meer geboeid raakte door het onderzoek naar (en de ontwikkeling van) geneesmiddelen, besloot ik daarna te werken aan een doctoraat. Op de dienst longziekten van het UZ Gent bestudeerde ik aan de hand van een ratmodel het effect van verschillende geneesmiddelen op de luchtwegveranderingen bij chronisch astma. Dit bracht me tijdens congressen, maar eveneens op de afdeling zelf, in contact met klinische studies.

Ik startte mijn professionele carrière bij BARC (een centraal laboratorium dat analyses uitvoert in het kader van klinische studies), waar ik gedurende 10 jaar werkte als Director of Operations en als Global Director Quality Assurance. Eind 2012 maakte ik de overstap naar ANACURA. ANACURA is ontstaan uit Labo Nuytinck (medisch laboratorium), Pathlicon (histopathologie en moleculaire biologie), Anabiotec (analytisch laboratorium voor farma en biofarma), en EggCentris (laboratorium voor bescherming van de voortplanting). Door samenwerking en synergie tussen deze laboratoria, biedt ANACURA diagnostische, medische en farmaceutische analytische diensten aan. In ANACURA ben ik overkoepelend verantwoordelijk voor de verschillende kwaliteitssystemen volgens de vereisten van o.a. ISO normen voor laboratoria (ISO 15189, ISO 17025) en farmaceutische kwaliteitsrichtlijnen zoals Good Manufacturing Practice. Evenzeer ben ik betrokken bij strategische en verbeterprojecten binnen de organisatie.

Een heel gevarieerde jobinvulling

Hoewel een functie in Quality Assurance een zeer administratieve job lijkt, is de invulling heel gevarieerd: als kwaliteitsverantwoordelijke kom je in contact met alle afdelingen binnen het bedrijf, je helpt de medewerkers met het opstellen van procedures, voert audits uit, maar je treedt evenzeer op als coördinator voor verbeterprojecten. Daarnaast coach je je teamleden bij het uitvoeren van hun dagelijkse bezigheden. Gezien het belang van hoogstaande kwaliteit in onze sector, bestaat een deel van mijn activiteit ook uit het begeleiden van audits, uitgevoerd door nationale en internationale klanten en instanties die de deugdelijkheid van de kwaliteitssystemen willen controleren.

Bovendien zorgt de combinatie van onze verschillende laboratorium units, betrokken in een waaier van activiteiten binnen het – steeds evoluerend – domein van de gezondheidszorg, ervoor dat mijn job enorm afwisselend en verrijkend blijft.

Een perfecte basis

Meer dan 20 jaar na mijn studiekeuze ben ik er nog altijd van overtuigd dat mijn apothekersopleiding een perfecte basis heeft gevormd voor mijn huidige beroepsactiviteit. Gecombineerd met het wetenschappelijk onderzoek voor mijn doctoraat, heeft deze opleiding bijgedragen tot het voeden van mijn interesse in (de ontwikkeling van) geneesmiddelen; maar eveneens tot het verwerven van een degelijke wetenschappelijke achtergrond en praktische kennis met betrekking tot activiteiten in (medische) laboratoria, alsook een sterk analytisch vermogen en oog voor detail, welke een must zijn in mijn functie.

JOHAN VANDAELE

AFGESTUDEERD IN

1998

OPLEIDING

Apotheker

BEDRIJFSGEGEVENS

UCB Pharma S.A. (Braine l'Alleud) (www.ucb.com)

FUNCTIE

Ass. Dir. Quality Systems & Continuous Improvement

“Het diploma van apotheker staat garant voor een goed basispakket om een leuke, gevarieerde carrière uit te bouwen. Wat volgt, hangt volledig van jezelf af.”

Persoonlijk heb ik mijn studiekeuze bepaald op basis van een gezonde dosis ethiek, mijn interessegebieden (biologie, fysica & scheikunde) en een snuifje zelfkennis (talenten en werkpunten). Het is dus farmacie geworden... Geef toe, wat is er mooier dan te kunnen bijdragen aan het welzijn van anderen?

Het leven in een officina zou niets voor mij zijn. Ik heb nood aan constante variatie, nieuwe uitdagingen, steeds wisselende contacten, interactie en samenwerken in teamverband om geïnteresseerd en gemotiveerd te blijven. Vanaf het begin van de studies was het duidelijk dat ik de farmaceutische industrie in wou. En tot op heden heb ik daar geen spijt van. In mijn 15-jarige professionele carrière heb ik intussen verscheidene jobs uitgeoefend met stijgende impact.

Ik startte bij Baxter als Regulatory Affairs Officer, een job die ietwat stoffig klinkt maar het niet was. Het bedrijfsleven was een openbaring voor mij. Ik kon er op alle vlakken mijn ei kwijt: veel variatie, teamwork, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid opnemen. Een ideale job ter oriëntatie en een mooie binnenkomer binnen de industrie. Na 2,5 jaar werd in de productieafdeling een project opgestart om enkele productielijnen “FDA approved” te maken. Men zocht iemand om de Facilities & Utilities uit de jaren '70 alsook alle ondersteunende processen en de werkcultuur op te krikken naar de industriestandaard. Een “go where no-one went before”-missie. Toen na 3 jaar alles in zijn definitieve plooï viel en het project in routine modus kwam, was dit voor mij het signaal dat het tijd was voor iets anders. Als QA Process Manager deed ik vervolgens mijn eerste ervaring op als people manager met verantwoordelijkheid over Incoming Material Testing Lab, QA Manufacturing en Complaint Handling. Doelstelling: bruggen bouwen tussen productie, QA en de klanten.

Daarna was het tijd om de vleugels uit te slaan, om te landen bij UCB. Dit bedrijf was op dat ogenblik een koerswijziging gestart (traditional pharma naar biopharma) en ging door een moeilijke periode van patentverlies en dus inkomstenderving terwijl net op dat ogenblik een grondige conversie nodig was. Simpele missie: “Do more with less”. Ik begon er in 2006 als Ass. Dir. QA Manufacturing. Doelstelling: een afgeslankte organisatie leiden die ervoor moest zorgen dat onze productielijnen zo vlot mogelijk draaiden en de producten zo snel mogelijk vrijgegeven konden worden. Voor mij betekende dit: de juiste man op de juiste plaats krijgen en de ondersteunende processen uitbouwen zodat alles efficiënt kon verlopen; een hele uitdaging waarin ik me volledig kon uitleven. Bovendien kwamen er in 2007 en 2008 herstructureringen, met moeilijke beslissingen op menselijk vlak... om vervolgens nog meer te doen met nog minder mensen en middelen. Dan ben je verplicht om het beste in jezelf en je team naar boven te halen. In 2009 nam ik de positie als Ass. Dir. Quality Systems & Continuous Improvement op, waarbij ik samen met een team van 8 de visie en strategie rond het “Overall Quality System” verzorg. Bovendien kreeg ik er laatst als extra uitdaging ook nog het Global UCB Program Management voor Anticounterfeiting Safety Features bovenop. En zopas werd ik gevraagd een rol op te nemen binnen het net gereorganiseerde Corporate Quality Compliance team.

Door mijn opleiding tot Master in Pharmaceutical Sciences heb ik een geschikte mix meegekregen van wetenschappelijke kennis, werken onder druk en met methodologie & precisie, overzicht en inzicht in de noden van de patiënt en de risico's die deze loopt wanneer het fout zou gaan, een onbewust geïmpregneerde Good Manufacturing Practice mindset en, vooral, veel zelfkennis. Het gaf me de mogelijkheid om een leuke, gevarieerde carrière uit te bouwen. Wat volgt hangt volledig van jezelf af, maar dat er opportuniteiten zijn voor apothekers is zeker en dit niet enkel binnen de farmaceutische industrie.

GEERT VANDENBOSSCHE

AFGESTUDEERD IN

1987

OPLEIDING

Apotheker; Doctor in de Farmaceutische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

Sandoz International GmbH (Holzkirchen – Duitsland)
(www.novartis.com)

FUNCTIE

Global QA Head Steriles and Special Technologies

“Neem je lot zelf in de hand en doe wat je graag doet”

Als zoon van een apotheker leek het me vrij logisch om in de voetstappen van mijn vader te treden, maar tijdens mijn stage werd het mij duidelijk dat ik niet in een apotheek wou staan. Wetenschappelijk onderzoek was toen de meest logische stap. Tijdens het laatste jaar farmacie heb ik een 6-tal weken practicum Microbiologie gegeven aan de studenten van het 4^e jaar. Dit was een leerrijke ervaring. Aansluitend mocht ik starten op deze afdeling. Mijn voorkeur ging echter naar Farmaceutische Technologie. De eerste 2 jaar van mijn doctoraat kon ik genieten van een beurs bij het IWONL (vandaag IWT). Nadien kon ik overschakelen op het NFWO (vandaag FWO). Een doctoraat is een unieke ervaring waarbij je zelfstandig op zoek gaat naar nog niet ontdekte kennis binnen een onderzoeksdomein. “Microencapsulatie van tumorcellen” werd de titel. Hierbij werd nagegaan welke soort factoren cellen tot kwaadaardig laten evolueren. Dit werd een oefening in informeel leiderschap: 5 verschillende laboratoria en een 30-tal wetenschappers leverden hun bijdrage. Het interessante aan een universitaire omgeving is de bereidheid tot samenwerking. Verschillende wetenschappers werken met plezier mee aan een onderzoeksproject, in ruil voor co-auteurschap.

Na 6 jaar in een onderzoekslaboratorium besloot ik om het fundamentele onderzoek te verlaten en te gaan werken in een farmaceutische productie omgeving. Aangezien ik een vrij duidelijk beeld had van de richting die ik wilde inslaan, heb ik vrij selectief gesolliciteerd. Aangezien mijn CV blijkbaar niet onmiddellijk in de lijn der verwachtingen lag, besloot ik uiteindelijk om als freelance consultant te starten. Er bleek vooral een markt te zijn bij de toeleveranciers van de farmaceutische industrie: validatie van toestellen, ondersteuning bij sterilisatie van filters, de ontwikkeling van een meettoestel voor H2O2-gas, Dit laatste resulteerde in een patent en een basis-publicatie.

“Ik heb nood aan een nieuwe job om de 6 jaar. Ik noem mezelf dan ook geen job-hopper die eerder elke 2 jaar een stapje hoger wil.”

Na een jaar als freelancer, nam ik deel aan een meeting in Basel. Tijdens een diner ontmoette ik de plant manager van NV Alcon-Couvreur. Amper 6 maand later was ik werknemer bij Alcon, verantwoordelijk voor een 6-tal afdelingen: training, validatie, engineering, calibratie, clinical supplies en compliance. Twee jaar later werden hier nog onderhoud van machines, nutsvoorziening en gebouwen, veiligheid en milieu aan toegevoegd. Deze functie maakte tevens deel uit van het directiecomité. Toen 5 jaar later de functie van Quality Assurance, Quality Control & Regulatory Affairs vrij kwam, werd ik nadrukkelijk verzocht om deze functie op te nemen en als Qualified Person de producten van de site vrij te geven. Binnen deze functie moet niet enkel een team aangestuurd worden (in dit geval een 180-tal personen), maar ben je tevens persoonlijk aansprakelijk en verantwoordelijk voor alle producten die op de markt gebracht worden tot ze hun eindvervaldatum bereikt hebben. Een degelijke kennis van de productieprocessen en een goede relatie met de productie & logistieke verantwoordelijken is onontbeerlijk om de juiste beslissingen te nemen. Via externe audits (FAGG-PICs, FDA,...) wordt regelmatig gecontroleerd of de regelgeving gerespecteerd wordt.

In 2010 en 2011 stond de reorganisatie van de kwaliteitsafdeling van onze Alcon zusterfabriek in Barcelona op het programma. Een buitenlandse ervaring die ik iedereen zou aanraden. Kennis van een woordje Spaans (of beter nog Catalaans) was dan ook meer dan aangewezen. Nadien volgde er 2 jaar met verantwoordelijkheid over logistiek (aankoop, component- en productieplanning), productie, projecten, training & opleiding, continuous improvement (Lean, 6-sigma, 5S), Ook in deze functie ben je afhankelijk van de motivatie en inzet van uw medewerkers. Intussen wenkt de volgende stap in 2014: QA verantwoordelijkheid over een 5-tal FDA goedgekeurde fabrieken in Duitsland, Oostenrijk, Slovenië en Canada...

INGE VANDENBOSSCHE

AFGESTUDEERD IN

1999

OPLEIDING

**Apotheker; Apotheker-Klinisch Bioloog;
Master in Ziekenhuishygiëne**

BEDRIJFSGEGEVENS

AZ Diest (Diest) (www.azdiest.be)

FUNCTIE

Klinisch Bioloog

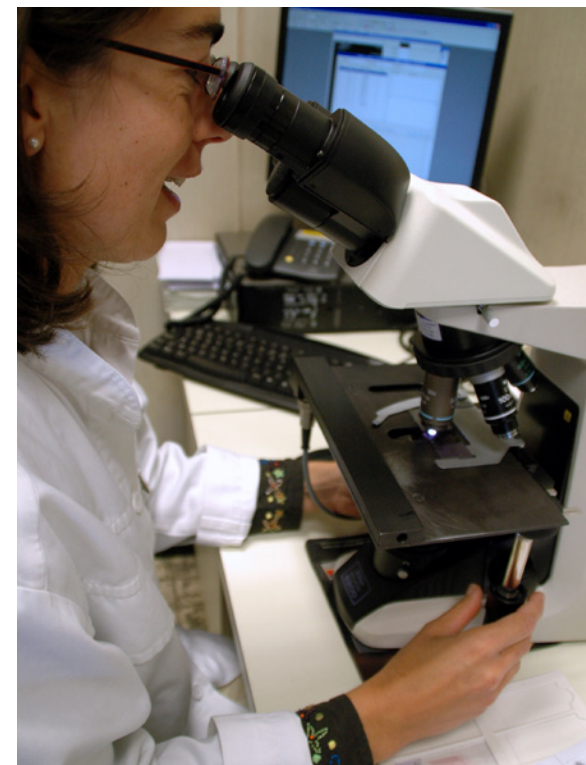
**“De interactie met de
aanvragende arts is
belangrijk en ongelooflijk
boeiend”**

Na mijn Erasmus-periode in Lyon was het voor mij duidelijk dat ik de opleiding Farmaceutische Wetenschappen wenste aan te vullen met een laboratorium gerichte opleiding die tevens een meer medische achtergrond vereiste. De opleiding Klinische Biologie was hier de perfecte synthese van. In 1999 ben ik de 5-jarige opleiding gestart, tijdens de eerste 2 basisjaren lag de focus op de basis klinische chemie, hematologie en microbiologie in de laboratoria voor klinische biologie in het UZ Gent en het AZ Sint Jan Brugge-Oostende. De 3 volgende jaren van de hogere opleiding waren gericht op de toxicologie, de serologie en de gespecialiseerde hematologie, inclusief de moleculaire biologie, in de laboratoria van het UZ Gent en het H. Hartziekenhuis in Roeselare.

In 2004 ben ik afgestudeerd als klinisch bioloog en startte ik in het Laboratorium voor Klinische Biologie van het AZ Diest, waar ik nog steeds werkzaam ben. In mijn huidige functie als klinisch bioloog ben ik verantwoordelijk voor de klinische chemie en de klinische hematologie, inclusief de transfusiegeneeskunde. Na enkele jaren praktijkervaring heb ik mijn curriculum aangevuld met een Master in ziekenhuishygiëne.

Een klinisch laboratorium beschikt over een grote verscheidenheid van analysemogelijkheden, gaande van manueel in te zetten screeningstesten (bv. urine zwangerschapstest) of bacteriologische culturen, de microscopie, tot volautomatische platformen die tot meer dan 600 bepalingen per uur kunnen uitvoeren. Als klinisch bioloog zijn we verantwoordelijk voor het afleveren van correcte laboratorium resultaten, waardoor we het belang van de kwaliteitscontroles niet mogen onderschatten. We moeten beschikken over het nodige inzicht in de factoren die de resultaten kunnen beïnvloeden en de relevantie ervan kunnen kaderen, laboratorium resultaten zijn immers een

belangrijk puzzelstuk in het stellen van een medische diagnose. De interactie met de aanvragende arts is belangrijk en ongelooflijk boeiend! Daarnaast is de klinisch bioloog tevens verantwoordelijk voor de dagelijkse organisatie binnen het laboratorium en voor het voeren van een efficiënt en economisch verantwoord beleid.

KATRIEN VERDONCK

AFGESTUDEERD IN
2009

OPLEIDING
Apotheker (Master in de Farmaceutische Zorg)

BEDRIJFSGEGEVENS
LloydsPharma Group nv (Waver)
(www.lloydspharma.be)

FUNCTIE
Adjunct-apotheker in Apotheek Petit Paris
(Oostende)

“Een zeer sociaal, veelzijdig en boeiend beroep”

Tijdens mijn studies kwam ik in contact met LloydsPharma, een nationale keten van officina-apotheken. Hun visie en doorgroei-mogelijkheden spraken me aan, waardoor ik besloot om mijn stage in één van hun kustapotheken te doen. Na mijn studies mocht ik bij hen aan de slag als vervangende apotheker in de kustregio. Deze uitdaging nam ik met veel plezier aan. Door een job als “vlinder” leer je vrij snel om op eigen benen te staan en om bepaalde verantwoordelijkheden op je te nemen. Er is een zeer grote variatie: je komt namelijk in contact met verschillende patiënten, een ander voorschrijfgedrag van artsen en je hebt heel wat collega’s waar je op kunt rekenen.

Als apotheker hecht ik veel belang aan het sociaal contact met de patiënten. Het aandeel magistrale bereidingen is wat verminderd, maar niet onbelangrijk. Het is een beroep dat snel evolueert op innovatief en administratief gebied. Daarom is een permanente bijscholing zeker onmisbaar. Ik probeer dan ook naar zoveel mogelijk bijscholingen te gaan, zoals bijvoorbeeld deze georganiseerd door IPSA. Op die manier kan je ook telkens de meest accurate informatie geven aan de patiënten, wat het gevoel van voldoening des te groter maakt.

Ik werd als vervangend apotheker ook aangesteld om voor de regio kust verantwoordelijk te zijn bij het introduceren van een nieuw software programma in de apotheken. Dit was een totaal andere jobinvulling dan het dagelijkse werk in de apotheek. Het was tevens ook een nieuwe uitdaging om deze introductie en opvolging vlot te doen verlopen. Sinds enkele maanden werk ik vast in een apotheek van de groep als adjunct-apotheker. We werken er met een groot team, waarbij communicatie onder

elkaar zeer belangrijk is. Het organiseren van teammeetings is dan ook mijn verantwoordelijkheid. Momenteel ben ik naast adjunct-apotheker ook betrokken bij het optimaliseren en opvolgen van een automatisch bestelsysteem binnen de apotheken van LloydsPharma regio West- en Oost-Vlaanderen. Dit is opnieuw een heel ander aspect van het beroep.

Kortom, voor mij is het beroep van officina apotheker een zeer sociaal, veelzijdig en boeiend beroep. Ik zou de verschillende sociale contacten niet meer kunnen missen!

AN VERMEULEN

AFGESTUDEERD IN
1989

OPLEIDING

Apotheker; Doctor in de Farmaceutische Wetenschappen

BEDRIJFSGEGEVENS

80% Janssen Pharmaceutica NV (Beerse)

(www.janssenbelgium.be)

20% UGent (Faculteit Farm. Wetenschappen)

(www.ugent.be)

FUNCTIE

Hoofd Pharmacological Modeling (Janssen)

Professor Farmacokinetiek (UGent)

**“Aan het volledige
ontwikkelingstraject van een
geneesmiddel kunnen bijdragen
is enorm verrijkend; je hebt
persoonlijk een verschil kunnen
maken voor patiënten”**

Nadat ik in 1989 afstudeerde als apotheker heb ik een doctoraat behaald in het domein van de Farmacokinetiek. Ik heb hiertoe drie jaar aan het Heymans Instituut in het UZ Gent gewerkt aan een proefschrift met als titel: 'De invloed van veroudering op de enantioselectieve farmacokinetiek van β -blokkers bij de rat'.

Nog terwijl ik werkte op het Heymans instituut werd ik opgebeld door Janssen Pharmaceutica NV, met de vraag of ik er wou gaan werken, waarbij ik kon kiezen tussen de preklinische of klinische farmacokinetiek afdeling. Omdat mijn hart toch dicht bij het dier-experimenteel werk lag, heb ik toen (1992) besloten om te beginnen als wetenschappelijk medewerkster preklinische farmacokinetiek. Ik had als taak om alle gegevens die gegenereerd werden op de afdeling, met name de absorptie-distributiegegevens, de in-vitro en in-vivo metabolismegegevens, de plasma eiwitbinding, de toxicokinetiek info en verder alle andere relevante data zoals logP, pKa, wateroplosbaarheid, e.d. in handige overzichten te steken, zodat we in één oogopslag de kandidaat-geneesmiddelen konden typeren qua eigenschappen.

Later ben ik studieverantwoordelijke geworden voor de toxicokinetiek studies, en nog later project team lid op internationale drug development projecten voor wat betreft de preklinische farmacokinetiek. Na een 7-tal jaar ben ik project team lid klinische farmacokinetiek geworden (1999), en was ik verantwoordelijk voor het klinische farmacologieprogramma. D.w.z. het opstellen, laten uitvoeren, analyseren en rapporteren van de noodzakelijke Fase 1 studies voor drug development projecten. Zo ben ik van zeer nabij betrokken geweest bij en heb ik richting gegeven aan het ontwikkelen van antipsychotische en andere geneesmiddelen. Ik ben in 2002 overgegaan naar de afdeling Advanced PKPD Modeling & Simulation, eerst als modelleerder, en later als hoofd van die afdeling. Als modelleerder proberen wij aan de hand van mathematische modellen verbanden te leggen tussen plasma-concentratie-tijdsprofielen en gewenste en ongewenste effecten (bijwerkingen). Op die manier kunnen we adviseren wat de beste

dosering en doseerschema's zijn voor de verschillende patiënten-populaties, bv. in ouderen en kinderen, zoeken wij welke factoren verantwoordelijk zijn voor de interindividuele variabiliteit, wat het effect is van geneesmiddeleninteracties en voedselinname op de blootstelling aan het geneesmiddel en dus op de risico's, wat het beste geneesmiddelenafgiftepatroon is voor een extended/prolonged release formulatie, enz. Wij gebruiken daarvoor zogeheten populatie-benaderingen.

Ook proberen we biomerkers die gelinkt zijn aan het werkingsmechanisme te gebruiken om vroeg beslissingen te kunnen maken, door bv. de translatie van dier naar mens te maken, evenals de kwantitatieve link tussen vroege biomerkers en eventuele klinische eindpunten vast te leggen. Ik doe die job nog steeds, als hoofd van de Pharmacological Modeling groep binnen de afdeling Model Based Drug Development, maar meer vanuit een overzichts- en adviserende rol voor de afdeling, met people management verantwoordelijkheden binnen een internationale context. Zo werken wij nauw samen met onze collega's in Amerika, China en Japan.

Elke dag is anders

Het boeiende aan mijn job is zeer zeker de enorme afwisseling, het hele brede gamma aan projecten en vraagstellingen (elke dag is anders) en het feit dat we daadwerkelijk bijdragen aan het verbeteren van de levenskwaliteit van patiënten wereldwijd, in tal van therapeutische domeinen. Het kunnen komen op plaatsen waar ik anders minder snel naar toe zou gaan (Amerika, China, Japan, Korea, vele Europese landen), het kunnen samenwerken met universiteiten wereldwijd, de focus op innovatie en op wetenschap geven zeker een enorme meerwaarde aan de job. Farmacologie is een heel interessant vakgebied, is nodig tijdens elke fase van de geneesmiddelontwikkeling en maakt een belangrijk deel uit van de bijsluiters van elk geneesmiddel. Werkzekerheid gegarandeerd, en zelfs wereldwijd!

